המחלקה להנדסת מכונות

רקע כללי	2
מבנה תכנית הלימודים	2
חברי הסגל האקדמי	
תכנית הלימודים	
תכנית הלימודים לתואר ראשון	
ונכניונ וולימוו ים לונואו ז אשון	
•	
התוכנית לתואר כפול הנדסת מכונות ומתמטיקה	
1תכנית לימודים משולבת לתואר כפול הנדסת מכונות – הנדסת חשמל	
תכניות לימודים לתואר שני	54

רקע כללי

הנדסת מכונות כוללת מחקר, תכנון, פיתוח, ייצור ותחזוקה של מערכות מכניות ומערכות אנרגיה. בין מערכות אלו ניתן למצוא למשל מנועים, כלי רכב, כלי תעופה, מכונות לשימוש ביתי יומיומי, מכונות ייצור בתעשייה, מערכות לשימושים רפואיים, מערכות להפקת אנרגיה, מערכות לניצול אנרגיה, מערכות מיזוג-אוויר, מערכות בקרה ואוטומציה, רובוטים ומערכות אלקטרו-מכניות משובצות מחשב (מערכות מכטרוניות) לשימושים שונים. תפקיד מהנדס המכונות הנו להביא ידע מדעי לכדי יישום במערכות מכאניות. בעבודתו משתמש מהנדס המכונות במדעי ההנדסה השונים, במחשבים, במעבדות ובאמצעי ייצור שונים. בנוסף למדעים הכלליים, מדעי ההנדסה המיושמים בהנדסת מכונות כוללים את מכניקת המוצק, מכניקת הזורמים, תרמודינמיקה ומעבר חום, תורת הבקרה ושיטות חישוביות וניסוייות שונות. בנוסף, צריך מהנדס המכונות להכיר את הרקע המאפיין את המערכת בה הוא עוסק.

המחלקה להנדסת מכונות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב הוקמה בשנת 1967 והיא תרמה ותורמת רבות בהוראה, מחקר, פיתוח וייעוץ לתעשייה. עד כה הוכשרו בה כ-4500 בוגרים. הבוגרים עוסקים בפיתוח, תיכון וייצור בתעשיית התעופה, התעשייה הכימית, תעשיית מכשור רפואי ותרופות, התעשייה הביטחונית, תעשיית האלקטרוניקה ורובוטיקה. בוגרים אחרים, המשיכו את לימודיהם לתארים גבוהים והשתלבו במחקר באוניברסיטאות, מכוני מחקר ובתעשיות עתירות ידע בארץ ובעולם. בוגרים נוספים עוסקים בחישובים הנדסיים בענפי התעשייה המוזכרים לעיל ובפיתוח תוכנות הנדסיות שמיועדות לחישובים ולתיכון וייצור בעזרת מחשב (תיב"ם). בהמשך הקריירה, עברו חלק מהבוגרים לתפקידי ניהול פרויקטים וניהול כללי בתעשייה.

מבנה תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתואר ראשון (B.Sc.) מקנה לבוגרים את התואר מהנדס. משך הלימודים המקובל לתואר ראשון הוא ארבע שנים. הלימודים משלבים הרצאות, תרגולים, מעבדות ופרויקטים. התכנית מספקת בסיס רחב המקנה לתלמידים את עקרונות מדעי ההנדסה ויכולת לימוד עצמית אשר ישמשו אותו בעבודתו כמהנדס. בשתי שנות הלימוד הראשונות מושם דגש על הקניית השליטה במקצועות המדע הבסיסיים כמו מתמטיקה, פיסיקה, כימיה ותכנות מחשבים וכן במקצועות מדעי ההנדסה הבסיסיים שהוזכרו לעיל. השנתיים המתקדמות מוקדשות להתמחות במסלולים לפי בחירת התלמיד. לקראת שנת הלימודים השלישית רשאי התלמיד לבחור באחד מתוך מתשעת מסלולי ההתמחות. במסגרת מסלול ההתמחות התלמידים לומדים מקצועות שונים ומבצעים את פרויקט הגמר. תשעת מסלולי ההתמחות מפורטים בהמשך.

תחומי ההתמחות של חברי הסגל של המחלקה כוללים: מכניקת זורמים, זרימה דחיסה, גלי הלם, טורבולנציה, זרימה דו פאזית, זרימה בתעלות מיקרומטרית, תורת הבקרה, אוטומציה, רובוטיקה, מכטרוניקה, תרמודינמיקה, מעבר חום, מכניקת המוצק ומבנים, חומרים מרוכבים, תכונות מכניות של חומרים, תנודות, טכנולוגיה של חלקיקים ואבקות, ביומכניקה, הנדסה רפואית, בריאות מערכות מכניות, תיכון מכונות, מערכות אלקטרו מכניות

זעירות (MEMS), אינטראקציית זורם מוצק.

פרטים נוספים על נושאי המחקר ניתן למצוא באתר המחלקה:

(https://in.bgu.ac.il/engn/me/Pages/academicStaff.aspx)

בתוכנית הלימודים קיימים 9 מסלולי התמחות:

- 1. בקרה, מכטרוניקה ורובוטיקה
  - 2. מכניקת המוצק
  - 3. מערכות זרימה
  - 4. מערכות תרמיות
  - 5. הנדסה רפואית וביומכניקה
    - 6. תיכון מכונות
    - 7. מערכות הספק
    - 8. הנדסת חומרים
    - 9. אנרגיה גרעינית

כל מסלול מורכב בדרך כלל מ- 4 קורסים המוגדרים בהמשך. תלמיד אשר ילמד את רצף הקורסים המגדירים מסלול יקבל תעודה נוספת. אין חובה לקחת שום מסלול וניתן להשלים את קורסי הבחירה מתוך קורסי הבחירה המסלוליים וקורסי הבחירה המחלקתיים.

בשנת לימודיו האחרונה מבצע התלמיד פרויקט הנדסי בהנחיה צמודה של חבר סגל בכיר מהמחלקה או מהנדס בכיר מהתעשייה. במסגרת הפרויקט על התלמיד לתכנן ולפתח מערכת או מתקן או לפתור ולחקור בעיה הנדסית מורכבת. הפרויקט מסוכם בדו"ח הנדסי מקיף ומוצג בכנס פרויקטים שנתי. בדרך זו ניתן לתלמיד לפתח את יכולת היצירה ההנדסית תוך שימוש בכלים אותם רכש בלימודיו. כמו כן ניתנת לו הזדמנות להציג את הישגיו בפני עמיתיו, מוריו וקהל מן התעשייה.

במשך כל תקופת הלימודים מושם דגש על התנסות מעשית בעזרת המעבדות השונות. במחלקה קיימות, בין היתר, מעבדת מחשבים ומיקרו-בקרים, מעבדת תרמודינמיקה, מעבדת זרימה, מעבדת חוזק חומרים, מעבדת מעבר חום, מעבדת תכונות מכניות של חומרים, מעבדת בקרה, מעבדת מכשור, מעבדת מנועים ובעירה, מעבדת רובוטיקה, מעבדה לתורת המכונות ומעבדה לאלקטרוניקה. הצדדים המעשיים של החומר הנלמד מומחשים באמצעות המעבדות ובעזרת מחשב. מטרת גישה זו היא לפתור בעיות הנדסיות ממשיות ובכך לאפשר את שילובם המהיר של הבוגרים בקבוצות ההנדסה בתעשייה.

כללי: המקצועות הנלמדים במחלקה מחולקים לשלושה סוגים: מקצועות חובה מחלקתיים, מקצועות בחירה מסלוליים ומקצועות בחירה מחלקתיים. פרוט בהמשך. סה"כ על התלמיד לצבור <u>לפחות</u> את מספר נקודות הזכות הדרוש בפקולטה להשלמת התואר, כלומר 160 נק"ז.

חברי הסגל האקדמי

<u>מורה בכיר</u>

אורן שדות – ראש המחלקה ישעיהו וויס

יעקב בורטמן

<u>מרצה</u>

עוז אושרי

אבי לוי

אמיר שפירא <u>פרופסור אמריטוס</u>

רפאל תדמור עוזר איגרא

חיים אילתה

פרופסור חבר אירנה בורדה

בני בר-און – יו"ר וועדת מסמכים גבי בן-דור שי ארוגטי – יו"ר וועדת הוראה ירמיהו ברנובו

שי ארוגטי – יו"ר וועדת הוראה ירמיהו ברנובר דוד זרוק יווגני זארצקי

. אסף יעקובוביץ אלכסנדר יחוט

יורי פלדמן רות ליטן.

ויטלי גיטיס מיכאל מונד

סמיון סוקוריאנסקי

מרצה בכיר בן-ציון סנדלר

יואב גרין ולדימיר פורטמן אסלן מירייב מרדכי פרל יואב מתיה ראובו שגב

יואב מתיה ראובן שגב רועי סייג קלמן שולגסר ליאור עטיה חיים קלמן

יאור עטיור דניאל שוקרון

אוריאל שושני <u>סגל בגמלאות</u>

יוסף טירן

רוג'ר נתן

גבריאל צדרבאום

תכנית הלימודים

כדי לעמוד בדרישות התואר בוגר בהנדסת מכונות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב על התלמיד להשלים:

- א. **מקצועות חובה מחלקתיים –** מקצועות החובה המחלקתיים הניתנים לאורך הלימודים ומפורטים בטבלאות לרבות פרויקט הנדסי 1 ו- 2.
- ב. **מקצועות בחירה מחלקתיים –** על כל תלמיד לבחור במקצועות נוספים מרשימת המקצועות הניתנים על ידי המחלקה להנדסת מכונות על מנת להשלים את הנק"ז לתואר.
- ג. **מקצועות בחירה מסלוליים –** נלמדים כקורסי בחירה בשנתיים האחרונות לתואר. לכל מסלול ישנה רשימה של שלושה-ארבעה מקצועות בחירה מסלוליים. יו"ר ועדת הוראה יכול לאשר לתלמיד מצטיין חריגות מתוכנית המסלול אליו הוא רשום. תלמיד אינו חייב להירשם למסלול והוא יכול לסיים את התואר עם קורסי הבחירה בלבד.
- ד. מקצועות בחירה ממחלקות אחרות תלמיד יכול לבחור עד 2 קורסים הניתנים במחלקות אחרות בפקולטה כקורסי בחירה באישור יו"ר וועדת ההוראה המחלקתי. אין צורך באישור מיוחד לקורסים ממחלקות אחרות המופעים בתוך מקצועות הבחירה המסלוליים.
  - ה. פרויקט נושא הפרויקט ייבחר מתוך רשימת הפרויקטים.
- ו. **מקצועות כלליים כל תלמיד** חייב להשלים במשך תקופת לימודיו מקצועות כלליים במשקל כולל של 6 נק"ז ועוד 1 נק"ז של קורסי ספורט. רשימת הקורסים הכלליים תפורסם על ידי הפקולטה להנדסה.
- ז. אנגלית החל משנת חוזה תשפ"ב כל תלמיד/ה חייב/ת ללמוד שני קורסים בשפה האנגלית. מתוכם קורס אחד יכול להיות "אנגלית מתקדמים ב" והקורס השני יהיה קורס תוכן מתוך תוכנית הלימודים במחלקה. על הקורס להיות בהיקף של 2 נק"ז לפחות. תלמיד/ה שפטור/ה מאנגלית שפה זרה חייב/ת ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית מתוך תוכנית הלימודים.

התוכנית המשולבת לתואר כפול הנדסת מכונות-הנדסת חומרים

המחלקה להנדסת מכונות והמחלקה להנדסת חומרים מקיימות תוכנית משולבת לתואר כפול. התוכנית המשולבת מעניקה לבוגריה תואר כפול: B.Sc. בהנדסת מכונות ו-.B.Sc בהנדסת חומרים. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או במחלקה להנדסת חומרים לפי בחירתם. תנאי הקבלה לתוכנית, מבנה הלימודים ופרטים נוספים מובאים בהמשך.

התוכנית המשולבת לתואר כפול הנדסת מכונות-הנדסת חשמל ומחשבים

המחלקה להנדסת מכונות ובית הספר להנדסת חשמל מקיימות תוכנית משולבת לתואר כפול. התוכנית המשולבת "הנדסת מכונות ו-B.Sc. בהנדסת חשמל בהנדסת חשמל מעניקה לבוגריה תואר כפול: B.Sc. בהנדסת מכונות ו-B.Sc בהנדסת חשמל ומחשבים. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או בבית הספר להנדסת חשמל לפי בחירתם. תנאי הקבלה לתוכנית,

מבנה הלימודים ופרטים נוספים מובאים בהמשך.

התוכנית המשולבת לתואר כפול הנדסת מכונות-פיסיקה

המחלקה להנדסת מכונות והמחלקה לפיסיקה מקיימות תוכנית משולבת לתואר כפול. התוכנית המשולבת "הנדסת מכונות פיסיקה" מעניקה לבוגריה תואר כפול: .B.Sc בהנדסת מכונות ו-.B.Sc בפיסיקה. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או במחלקה לפיסיקה לפי בחירתם. תנאי הקבלה לתוכנית, מבנה הלימודים ופרטים נוספים מובאים בהמשך.

התוכנית המשולבת לתואר כפול הנדסת מכונות-מתמטיקה

המחלקה להנדסת מכונות והמחלקה למתמטיקה מקיימות תוכנית משולבת לתואר כפול. התוכנית המשולבת "הנדסת מכונות והמחלקה מעניקה לבוגריה תואר כפול: .B.Sc בהנדסת מכונות ו-.B.Sc במתמטיקה. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או במחלקה למתמטיקה לפי בחירתם. התוכנית נמשכת על פני 9 סמסטרים. יתקבלו תלמידים העומדים בתנאי הקבלה של המחלקה למתמטיקה והנמצאים ב-20% העליונים של הנרשמים להנדסת מכונות. על התלמידים לשמור על ממוצע שנתי שלא יפחת מ 80.

פרטי התכנית ודרישותיה מופעים בשנתון המחלקה למתמטיקה.

הערות חשובות:

- תלמידים אשר עברו למחלקה ממחלקות אחרות או ממוסדות אקדמיים אחרים וקיבלו פטור/ הכרה בציון על קורס כלשהוא, הנק"ז אשר יוכרו להם יהיו על פי הרשום למקצועות המתאימים בתכנית הלימודים של המחלקה להנדסת מכונות באב"ג.
- החל משנת הלימודים תשע"א אין חובת בחירת מסלולים. מכוון והנק"ז של קורסי הבחירה אינו אחיד, עשוי התלמיד לסיים את התואר עם נק"ז גבוה מהדרוש ולכן עליו לתכנן את בחירתו.
- החל משנת הלימודים תשע"א ישנה חובת השתתפות פעילה (תרגילים, בחנים, מבחן) בקורסי הקדם אך אין
   חובת מעבר, על מנת להרשם לקורסי המשך.

תכנית הלימודים לתואר ראשון

1. מקצועות חובה מחלקתיים

תכנית זו מסכמת את כל קורסי החובה המחלקתיים ואינה כוללת את קורסי הבחירה המסלוליים והכלליים. קורסים אלו יפורטו בהמשך לפי המסלולים המחלקתיים.

כל קורסי החובה יינתנו ב-2 קבוצות כתלות במספר התלמידים הנרשמים. כל הקבוצות יועברו באותו הסמסטר.

*התוכנית המוצגת הנה הרצויה אך ייתכנו בה שינויים קלים עקב אילוצים בלתי צפויים.

הקורסים במבוא לפיסיקה מהווים קדם ללימודי הקורסים בפיסיקה. לכן, תלמיד שאין לו בתעודת הבגרות ציון עובר בפיסיקה ברמת 5 יח"ל צריך ללמוד אותם במסגרת היחידה ללימודים קדם אקדמיים. פרטי הקורסים: 500-5-0006 מבוא לפיסיקה מכניקה , מופיעים באתר האוניברסיטה.

ה'-הרצאה, ת'-תרגיל, מ'-מעבדה, נק"ז-נקודות זכות

שנה א' – סמסטר א'

שם המקצוע	מקצוע	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	קדם חוסם						
		5.0	ı	2	4	חדו"א 1 להנדסה	20119711
		4.5	ı	1	4	אלגברה ליניארית להנדסה	20119321
		4.5	ı	1	4	כימיה בסיסית להנדסה	20411571
		0.5	1	1	1	כימיה בסיסית - הדגמות	20411593
		1.5	3	-	1	מבוא להנדסת מכונות	36211163
		5.0	-	2	4	גרפיקה הנדסית	36211011
		1		-	1	הכרת הספרייה	36010011
		0				לומדה למניעת הטרדה מינית	90055001
		21.0	4	6	16	'סה"כ סמסטר א	

שנה א' – סמסטר ב'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	ת'	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
חדו"א הנד' מכ' 1	20119711	5.0	-	2	4	חדו"א 2 להנדסה	20119721
		4.0	ı	2	3	תכנות למהנדסי מכונות	36212232
אנגלית	15315041	2.0	-	-	4	אנגלית מתקדמים 2	15315051
מתקדמים 1						* (טכנולוגיה)	
גרפיקה הנדסית	36211011	2.0	4	-	-	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת	36211143
						מעשית	
		4.0	ı	2	3	תכונות מכאניות של חומרים	36212181
		4.0	ı	2	3	סטאטיקה	36211061
		21.0	4	8	17	'סה"כ סמסטר ב	

יש להשלים את לימודי האנגלית עד סוך שנת הלימודים השנייה.

שנה ב' – סמסטר א'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	ת'	'ล	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
חדו"א הנד' מכ' 2	20119721	4.0	-	2	3	חדו"א 3 להנדס' מכונות	20119771
מבוא אלגברה	20119321						
ליניארית							
סטאטיקה	36211061	3.5	•	1	3	פיסיקה 2 ב	20311491
סטאטיקה	36211061	5.0	-	2	4	דינמיקה	36212221
		6.0	-	2	5	תרמודינמיקה	36212241
תכונות מכאניות	36212181	3.5	1	1	3	טכנולוגיות הייצור	36212161
		22.0	-	8	18	'סה"כ סמסטר א	

שנה ב' – סמסטר ב'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
חדו"א 3	20119771	0.5				משוואות דיפרנציאליות	20119471
		2.5		1	2	חלקיות להנדסת מכונות	
אלגברה	20119321	3.5	0	1	3	מערכות ליניאריות	36213401
ליניארית							
		2.5	1	1	2	מכשור ומדידות	36212151
אלגברה	00440004					חוזק חומרים	36212121
ליניארית	20119321	0.0		0	_		
חדו"א 3	20119771	6.0	-	2	5		
סטאטיקה	36211061						
חדו"א 3	20119771	6.0	-	2	5	תורת הזרימה	36212331
תרמודינמיקה	36212241						
		1.0	2	-	-	סדנא לתוכנות מחשב	36212173
						הנדסיות	
		21.5	3	6	17	'סה"כ סמסטר ב	

שנה ג' – סמסטר א'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	ת'	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
מכשור ומדידות	36212151	2.0	4	-	-	מעבדה להנדסת מכונות 1	36211153
חוזק חומרים	36212121						
תרמודינמיקה	36212241						
חוזק חומרים	36212121					תיכון מכונות	36212242
גרפיקה	36211011	6.0	-	2	5		
הנדסית							
מערכות	36213401	C O		0	_	מערכות בקרה	36213471
ליניאריות		6.0	ı	2	5		
תורת הזרימה	36212331	6.0	1	2	5	מעבר חום	36213261
						קורסי בחירה	
		20.0	4	6	16	סה"כ סמסטר א' (ללא בחירה)	

שנה ג' – סמסטר ב'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
תורת הזרימה	36212331		4	-	-	מעבדה להנדסת מכונות 2	36211133
מעבר חום	36213261	2.0					
מערכות בקרה	36213471						
דינמיקה	36212221	3.5	ı	1	3	תורת התנודות	36214791
סטטיקה	36211061	3.5	-	1	3	תורת המכונות	36213321
2 חדו"א	20119721	4.0	-	2	3	שיטות נומריות בהנדסה	36213341
תכנות	36212232						
תיכון מכונות	36212242	2.5	5			פרויקט בתיכון מכונות	36214663
		4.0	ı	2	3	* שיטות סטטיסטיות בהנדסה	36213071
						קורסי בחירה	
		19.5	9	4	9	סה"כ סמסטר ב' (ללא בחירה)	

^{*} הקורס ניתן לתלמידי שנה ג' החל מתש"פ.

שנה ד' – סמסטר א'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	ת'	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
מקצועות		3.0	6	-	0.5	פרויקט הנדסי 1	36214503
החובה שנים							
'ג-'א							
חדו"א 3	20119771	4.0	1	2	3	מבוא להנדסת חשמל למכונות	36212191
פיסיקה 2 ב	20311491						
						קורסי בחירה	
		7.0	6	2	3.5	(ללא בחירה) סה"כ סמסטר א'	

^{*} תלמיד יורשה להירשם למקצוע זה רק לאחר צבירת 116 נק"ז ומעבר כל קורסי החובה.

שנה ד' – סמסטר ב'

שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	חוסם						
פרויקט הנדסי 1	36214503	6.0	12	-	0.5	*2 פרויקט הנדסי	36214603
		6.0				קורסים כלליים ממדעי הרוח	
		1				קורס ספורט	
						קורסי בחירה	
		13.0	12	2	3.5	סה"כ סמסטר ב' (ללא בחירה)	

^{*} מהווה המשך ישיר ובלתי נפרד מהמקצוע פרויקט הנדסי 1.

2. המסלולים במחלקה – מקצועות בחירה מסלוליים

על כל תלמיד ללמוד 5 קורסי בחירה על מנת להשלים את הנק"ז הדרוש לתואר. בהתאם לבחירת הקורסים, עשוי התלמיד לסיים את התואר עם נק"ז גבוהה מהדרוש ולכן עליו לתכנן את בחירתו. תלמיד אשר יבחר 4 קורסי בחירה המהווים מסלול התמחות כמתואר להלן יקבל תעודה מתאימה עם סיום התואר. להלן תיאור קצר של כל מסלול ורשימת הקורסים של אותו המסלול. מועדי ההעברה של הקורסים מופיעים בהמשך השנתון.

מסלול התמחות 1: בקרה, מכטרוניקה ורובוטיקה

חלק נכבד מהמוצרים המפותחים כיום בעולם דורשים שיתוף פעולה הדוק בין מהנדסים מתחומים שונים. כמעט ולא קיימת היום מכונה שאינה כוללת מרכיב מכאני, מרכיב חשמלי ומרכיב של תוכנה. לרוב נדרשת גם מערכת בקרה מתאימה. תפקיד מערכת הבקרה הוא לאפשר פעולה אוטומטית של תהליכים שונים בהתאם לדרישות ביצוע רצויות. דוגמא מחיי היום יום היא מערכת בקרת שיוט בכלי רכב. דוגמא אחרת: מטוס ללא טיס שנדרש להמריא, לבצע משימה ולנחות חזרה כמעט ללא התערבות של מפעיל חיצוני. תחום המכטרוניקה משלב ידע וכלים מארבעה תחומי הנדסה קלאסיים: מכונות, אלקטרוניקה, בקרה ומחשבים ופותח כדי לתת מענה לידע הדרוש כיום בתכנון מכונות אוטומטיות.

מסלול הבקרה, מכטרוניקה ורובוטיקה מכשיר מהנדסי מכונות עם התמחות בתחום הבקרה. התלמידים לומדים את עקרונות התכנון של מערכות בקרה, משלב התכנון ועד שלב המימוש על ידי מערכות מיקרו-מחשב. המסלול שם דגש על מערכות רובוטיות. במסגרת זו התלמידים לומדים על המאפיינים הקינמטיים והדינאמיים של מערכות רובוטיות והרקע התיאורטי הדרוש לצורך הפעלה ובקרה של מערכות אלה.

למהנדסי בקרה בעלי תואר בהנדסת מכונות יש יתרון גדול הקשור ביכולת של מהנדס המכונות להבין תהליכים דינאמיים ולפתח מודלים דינאמיים של מערכות מכאניות. להבנה זו יש תפקיד חשוב בתכנון מערכות בקרה. תלמידים המסיימים את לימודיהם בהנדסת מכונות עם התמחות בתחום הבקרה מכטרוניקה ורובוטיקה עשויים להשתלב בתעשיית ההיטק, בחברות אשר מפתחות ומפעילות מערכות ייצור רובוטיות וכן בתעשיות הביטחוניות.

יש לבחור את הקורסים: מבוא לבקרה ליניארית מודרנית, תכנון ובנייה של מערכות בקרה שימושיות, מיקרו-מחשב במערכות מכניות ועוד קורס מתוך הרשימה:

מבוא לבקרה ליניארית מודרנית (חובה למסלול)	36215732
מיקרו-מחשב במערכות מכניות (חובה למסלול)	36214201
תכנון ובנייה של מערכות בקרה שימושיות (חובה למסלול)	36214242
דינמיקה ואוירודינמיקה של כלי טייס	36214754
קינמטיקה ודינמיקה של רובוטים	36214231
דינמיקה ובקרה של כלי רכב	36214291
נושאים נבחרים ברובוטיקה1	36214654

מסלול התמחות 2: מכניקת המוצק

יש לבחור 4 קורסים מתוך הרשימה:

מבוא לאנליזת אלמנט סופי	36213091
תורת חוזק מתקדמת	36214641
דינמיקת מבנים	36216051
מכניקה של חומרים מרוכבים	36214071
מבוא לתורת האלסטיות	36213111
מבוא לתורת הקליפות והלוחות	36215521

מסלול התמחות 3: מערכות זרימה

מסלול הזרימה מהווה תחום מרכזי בהנדסת מכונות. במסלול זה ניתן דגש על לימוד העקרונות הפיסיקליים הבסיסיים מהיבט של מכניקת הרצף, תרמודינמיקה, מעבר חום וחוזק. הלימודים במסלול מתמקדים בהתנהגות זורמים בתנאים שונים כגון זרימה פנימית קרי, זורמים בצנרת או בתעלות וכן זרימה חיצונית קרי, השפעת הזורם על גופים הנעים בו כגון מטוסים, אוניות, צוללות וכדומה. למרות שמכניקת הזורמים מהווה את אחד התחומים העתיקים במדע המודרני עדיין התחום חי ותוסס. נושאים מרכזיים הקשורים לתחום זה הם אווירונאוטיקה, מטרולוגיה, תחנות כוח הידרו-אלקטריות טורבולנציה, אי יציבות הידרודינמיות, ועוד. בשנים האחרונות נושא הסימולציות הנומריות התקדם מאוד בתחום זה בעקבות עלית כוח המחשוב והיום

חיזוי תופעות הקשורות בזרימה בעזרת כלים אלו מאפשר טיפול באתגרים הנדסיים שהיו בלתי ניתנים לפתרון בעבר הלא רחוק. אופי העבודה למהנדס בוגר תחום זה תלוי כמובן במקום העבודה ויכול להיות מחקר, פיתוח ותכנון של מערכות הידראוליות, אווירונאוטיקה, הידרונאוטיקה (כלי שיט), מערכות קירור/חימום, מיזוג אוויר, הנדסת תחזוקת של מערכות הזרמה למיניהם או שילוב ביניהם.

יש לבחור את הקורס מכניקת זורמים שימושית ובנוסף עוד 3 קורסים מתוך הרשימה:

זרימה צמיגה	36214383
עקרונות הזרימה הדו-פאזית	36214866
מבוא לאינטראקציית זורם מבנה	36214704
מעבר מסה	36213641
זרימה דחיסה	36214381
מכניקת זורמים שימושית	36214451
דינמיקה ואוירודינמיקה של כלי טייס	36214754

מסלול התמחות 4: מערכות תרמיות

במסלול זה נחשפים התלמידים לתחום האנרגיה, שהוא אחד התחומים הקלאסיים וגם האקטואליים ביותר במסלול זה נחשפים התלמידים לכך, המסלול מתבסס על הידע שנרכש בקורסי החובה, בעיקר בתרמודינמיקה ומעבר חום, ומקנה לתלמידים ידע תיאורטי ויישומי מעמיק בהיקף רחב של נושאים עכשוויים. בפרט, המסלול עוסק בנושאים הקשורים להפקת אנרגיה ממקורות שונים, מדלקים רגילים ועד מקורות אנרגיה חלופיים כגון שמש, רוח וגלי ים, באמצעות מחזורים תרמודינמיים מתקדמים. כמו כן, המסלול עוסק בתיכון מתקנים מגוונים, כולל מחליפי חום, מבחינה תרמית. קורסי בחירה נוספים מתמקדים בנושאים ספציפיים כמו אנרגיה סולרית, מנועי שריפה פנימית ומיזוג אוויר.

הידע שנרכש במסלול מאפשר לבוגריו להשתלב במגוון רחב של תחומים, כגון תחנות כוח, מפעלים כימיים, תעשיות ביטחוניות, וחברות היי-טק. הם עוסקים במציאת פתרונות הנדסיים יעילים עבור מערכות אנרגיה חלופית, זיווד אלקטרוני, קירור מערכות אלקטרוניות ואופטיות, ושימוש במקורות האנרגיה.

יש לבחור 4 קורסים מתוך הרשימה:

מנועי שריפה	36214551
תרמודינמיקה של מערכות כוח וחום	36214461
אנרגיה סולרית	36214861
ניתוח תרמי של מערכות אלקטרוניות	36215271
תיכון תרמי	36214701
מקורות אנרגיה בלתי קונבנציונליים	36214951
מעבר מסה	36213641
קריאוגניקה ניצול גזים ומקררים קריאוגניים	36214292

מסלול התמחות 5: הנדסה רפואית וביומכניקה

הקורסים מתמקדים באנטומיה ובביומכניקה של גוף האדם, טכנולוגיה של מערכות רפואיות, ובתהליך של פיתוח וליווי של טכנולוגיה רפואית כולל הקמה של חברת סטארט-אפ, שמירה של נכס אינטלקטואלי, גיוס של מימון פיננסי, דו"ח עסקי, אישורים בינלאומיים ושיווק בשוק הרפואי. התעשייה בהנדסה ביורפואית מפותח, ומצליחה מאוד בארץ. שוק התעסוקה מחפש היום מהנדסי מכונות עם התמחות בביורפואה לתעשייה, הכולל מחקר ופיתוח של מוצרים חדשים, ניהול ושיווק. גם בבתי חולים, בקופות חולים ובצבא הביקוש רב לתעסוקה בטכנולוגיה רפואית וגם במחקר רפואי. תחומים אחרים שיש בהם ביקוש לבוגרי המסלול כוללים: ביומכניקה ושיקום בספורט, ביומכניקה ורפואת טיסה וחלל, ומחקר והוראה באקדמיה. ההתפתחות בתחום הננוטכנולוגיה אמורה לפתח בעתיד יישומים רפואיים חדשים רבים בשנים הבאות.

יש לבחור את שלושת קורסי החובה ועוד קורס מתוך הרשימה:

ביומכניקה של עצמות ועורקים (חובה למסלול)	36214922
תכונות מכניות של רקמות חיות (חובה למסלול)	36714211
מכניקה של תאים (חובה למסלול)	36713131
מבוא לתורת האלסטיות	36213111
זרימה צמיגה	36214383
מכניקה של חומרים מרוכבים	36214071

מסלול התמחות 6: תיכון מכונות

במסלול "תיכון מכונות" לומד התלמיד את עקרונות התכן לניתוח, ייצור ותחזוקה של מכונות, תמסורות ומערכות מתקדמות. מסלול זה מתמקד בלימוד התנהגות החומר, אופני הכשל (התעייפות, שחיקה, קריסה ועוד) ותהליכי הייצור ובהמשך בהקניית יכולת לביצוע חישובי חוזק מתקדמים.

התלמיד נחשף לשיקולי תכן בסיסים ומתקדמים להשגת יעדים נדרשים ממכונה: אמינות, בטיחות, זמינות ועוד. בוגרי מסלול זה יכולים להשתלב במחלקות הנדסיות בתעשייה העוסקות בתכן מכני בתחומים מגוונים: תעשיות בתחום הרפואה, הביטחון, ההייטק ועוד.

יש לבחור 4 קורסים מתוך הרשימה:

מבוא לעיבוד שבבי	36213601
תיכון אנליזה ובניית מבנים מחומרים מרוכבים	36214282
תיכון מכונות באמצעות אלמנטים סופיים	36213461
מבוא לאנליזת אלמנט סופי	36213091
טריבולוגיה	36215811
שיטות אופטימיזציה לתכן	36214452

להלן מסלולים המוגדרים עם מחלקות אחרות בפקולטה למדעי ההנדסה. תלמיד שאינו משתתף באחד מהמסלולים הבאים רשאי לקחת עד שני קורסי בחירה ממחלקות אחרות.

מסלול התמחות 7: מערכות הספק

במסלול זה יתמחה מהנדס המכונות במקור העיקרי לתנועות המכניות והדינאמיקה והם מנועים חשמליים. במסלול זה יכיר מהנדס המכונות את האספקט החשמלי של מערכות מתח גבוה, הנע חשמלי ומערכות הספק. להשלמת המסלול יש לבחור את ארבעת הקורסים הבאים:

מערכות הספק 1	36114151
מבוא להנדסת מתח גבוה	36114071
מערכות הספק 2	36114161
הנע חשמלי	36114581

^{*}ניתן גם לקחת קורסים של הנדסת חשמל מתחום הבקרה באישור יו"ר ועדת הוראה.

מסלול התמחות 8: הנדסת חומרים

במסלול זה יתמחה מהנדס המכונות בחומרים ובחירתם. הידע הנוסף בחומרים ישפר באופן משמעותי את יכולתו לתכנן פרקי מכונות ושימוש בחומרים מיוחדים כמו חומרים פלסטיים וקרמיים. מהנדס מכונות בוגר המסלול יוכל להשתלב בכל תעשייה העוסקת בתכנון מכני וחומרים מיוחדים. בכדי להשלים התמחות במסלול זה על הסטודנט לבחור את ארבעת הקורסים המופיעים ברשימה:

תורת החומרים 2	36512011
התמצקות וריתוך	36514471
חומרים קרמיים	36514791
בחירת חומרים	36513491

מסלול התמחות 9: אנרגיה גרעינית

מסלול אנרגיה גרעינית הינו מסלול התמחות משותף למחלקה להנדסת מכונות ולמחלקה להנדסה גרעינית.

המסלול הוכן על מנת לענות לצורך עדכני בישראל ובעולם להכשרת מהנדסים, מדענים וחוקרים לעיסוק בנושאי אנרגיה גרעינית, תכנות כוח ועוד. ניתן להמשיך בלימודים מתקדמים במסגרת לימודי מוסמכים בהנדסת מכונות או במסגרת המחלקה להנדסה גרעינית.

יש לבחור את הקורסים: פיזיקה של כורים גרעיניים, חומרים גרעיניים ונזקי קרינה, תרמו-הידראוליקה לכורי כח גרעיניים ועוד קורס מתוך הרשימה:

פיזיקה של כורים גרעיניים (חובה למסלול)	36610102
תרמו-הידראוליקה לכורי כוח גרעיניים (חובה למסלול)	36610107
מעבדת מבוא להנדסה גרעינית	36613343
חומרים גרעיניים ונזקי קרינה (חובה למסלול)	36610104
אינטראקציה של קרינה, גילוי ומדידה	36610105
תהליכים כימיים במעגלי הדלק הגרעיני	36610106

3. קורסי הבחירה
הטבלאות שלהלן מציגות את מקצועות הבחירה המסלוליים והמחלקתיים. התוכנית המוצגת הנה הרצויה

הטבלאות שלהלן מציגות את מקצועות הבחירה המסלוליים והמחלקתיים. התוכנית המוצגת הנה הרצויה אך ייתכנו בה שינויים עקב אילוצים בלתי צפויים.

מקצועות קדם חובה	נק"ז	שם המקצוע	מס' מקצוע
20212232 תכנות למהנדסי מכונות	3.5	מיקרו-מחשב במערכות מכניות	36214201
מערכות בקרה 36213471			
36212331 תורת הזרימה	3.0	זרימה צמיגה	36214383
36212331 תורת הזרימה	3.0	מכניקת זורמים שימושית	36214451
36212121 חוזק חומרים	3.0	מבוא לתורת האלסטיות	36213111
	3.0	טריבולוגיה	36215811
36213261 מעבר חום	3.0	תיכון תרמי	36214701
36213261 מעבר חום	3.0	אנרגיה סולרית	36214861
מבוא לאנליזת אלמנט סופי 36213091	3.0	תיכון מכונות בעזרת אלמנטים סופיים	36213461
	3.0	מערכות הספק 1	36114151
36212181 תכונות מכאניות של חומרים	3.0	בחירת חומרים	36513491
36213261 מעבר חום	3.0	התמצקות וריתוך	36514471
2 אירועים חריגים 37414104	2.5	תחמושת ונפיצים - עקרונות בטיחות	37414106
		ואפקטים פיזיקליים	
	3.0	ניהול הנדסי	36214913
	3.0	שיטות אופטימיזציה לתכן	36214452
	3.0	חשמל וחוקי בטיחות ברכב חשמלי	36214574
36212221 דינמיקה	3.0	דינמיקה ובקרה של כלי רכב	36214291
36213471 מערכות בקרה			
36213471 מערכות בקרה	3.5	מבוא לבקרה ליניארית מודרנית	36215732
36213471 מערכות בקרה	3.0	תכנון ובנייה של מערכות בקרה	36214242
		שימושיות	
36211133 מעבדה להנד' מכונ' 2	3.5	מבוא לעיבוד שבבי	36213601
36212331 תורת הזרימה	3.0	מבוא לטכנ' של חלקיקים ואבקות	36214111
36212242 תיכון מכונות	3.0	מבוא לתיב"מ הנדסי	36214705
1 מערכות הספק 36114151	3.0	מערכות הספק 2	36114161
	3.0	הנע חשמלי	36114581
	3.0	מבוא להנדסת מתח גבוה	36114071
36213071 שיטות סטטיסטיות בהנדסה	2.5	אירועים חריגים 3 - מבוא לניהול	37414118
		אירועים חריגים	

מקצועות קדם חובה	נק"ז	שם המקצוע	מס' מקצוע
(ניתן במקביל) מורת התנודות	2.5	אירועים חריגים 2 - מבוא למיגון מבנים	37414104
2 אירועים חריגים 37414104	2.5	שדרוג מיגון מבנים	37414105
36212181 תכונות מכאניות של חומרים	3.5	תורת החומרים 2	36512011
36212181 תכונות מכאניות של חומרים	3.0	חומרים קרמיים	36514791
	3.0	מבוא לתורת הנקעים	36215442
	3.0	הפיסיקה של האופטיקה השימושית	36214493
	3.0	מבוא לתכנות מקבילי	36224494
36212331 תורת הזרימה	3.0	זרימה דחיסה	36214381
36212241 תרמודינמיקה			
36212121 חוזק חומרים	3.0	מבוא לתורת הקליפות והלוחות	36215521
36212121 חוזק חומרים	3.0	תורת חוזק מתקדמת	36214641
36212121 חוזק חומרים	3.0	מבוא לאנליזת אלמנט סופי	36213091
36212121 חוזק חומרים	3.0	מבוא לניתור בריאות מבנים	36215491
36213261 מעבר חום	3.0	מיזוג אויר וקירור	36214541
36212121 חוזק חומרים			
36213261 מעבר חום	3.0	ניתוח תרמי מערכות אלקטרוניות	36215271
36213261 מעבר חום	3.0	מעבר מסה	36213641
	3.0	תיכון אנליזה ובניית מבנים מחומרים	36214282
		מרוכבים	
אירועים חריגים 2	2.5	תחמושת ונפיצים- עקרונות בטיחות	37414106
		ואפקטים פיסיקליים	
	3.0	מבוא להנדסת חלל ולוויינים	36214334
	3.0	מבוא למע' אלקטרו-מכאניות זעירות	36214422
	3.0	דינמיקה ואוירודינמיקה של כלי טייס	36214754
	3.0	קריאוגניקה ניצול גזים ומקררים	36214292
		קריאוגניים	
	3.0	עקרונות הזרימה הדו-פאזית	36214866
36213261 מעבר חום	3.0	מקורות אנרגיה בלתי קונבנציונליים	36214951
36212221 דינמיקה	3.0	קינמטיקה ודינמיקה של רובוטים	36214231
36212111 תכונות מכניות של חומרים	3.0	מכניקה של חומרים מרוכבים	36214071
36212121 חוזק חומרים			
36212241 תרמודינמיקה	3.0	תרמודינמיקה של מערכות כוח וחום	36214461
36212121 חוזק חומרים	3.0	דינמיקת מבנים	36216051
36212221 דינמיקה			

מקצועות קדם חובה	נק"ז	שם המקצוע	מס' מקצוע
36212241 תרמודינמיקה	3.0	מנועי שריפה פנימית	36214551
36212242 תיכון מכונות			
36212331 תורת הזרימה			
	3.0	נושאים נבחרים ברובוטיקה	36214654
	3.0	מבוא לחומרים, תכן וייצור של רובוטים	36215822
		רכים	
36212121 חוזק חומרים	3.0	ביומכניקה של עצמות ועורקים	36214922

התוכנית לתואר כפול הנדסת מכונות ופיסיקה

1. כללי

התוכנית המשולבת "פיסיקה הנדסת מכונות" מעניקה לבוגריה <u>תואר כפול</u>: B.Sc. בהנדסת מכונות ו-B.Sc. בפיסיקה. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או במחלקה לפיסיקה לפי בחירתם.

במסגרת המחקר העכשווי תחומי החפיפה בין הפיסיקה המודרנית והנדסת המכונות הולכים ומתרחבים. כתוצאה מכך שיתוף הפעולה בין חוקרים משני התחומים הולך וגובר בחקר תופעות כגון מנגנוני מעבר חום בסקאלות ננומטריות, תכונות מכאניות וחשמליות של חומרים מרוכבים, או זרימה במערכות מיקרופלואידיות. מטרת התוכנית היא להכשיר תלמידים בשני התחומים ולהעניק להם רקע איתן בהנדסה כמו גם בפיסיקה על מנת שיוכלו להתמודד בהצלחה עם אתגרי מחקר ופיתוח מודרניים.

התוכנית משלבת באופן הדוק בין הפיסיקה והנדסת מכונות לכל אורך הלימודים. התוכנית היא בת ארבע שנים ומציבה אתגר ועומס לימודים גדול בפני התלמידים שמתקבלים: 210 נקודות זכות (200 נקודות זכות לאלו שהחלו ללמוד לפני תשע"ו) במשך ארבע השנים בהשוואה ל-160 נקודות זכות הנדרשות בהנדסת מכונות ול-120 נקודות זכות הנדרשות במשך 3 שנים במחלקה לפיסיקה. התלמידים שיתקבלו לתוכנית יזכו לעזרה ולהנחיה אישית מתואמת מהמחלקות לפיסיקה ולהנדסת מכונות, מרגע קבלתם ועד סיומם.

תלמידים בעלי נתוני קבלה טובים במיוחד זכאים לפרסי קבלה בצורת הנחה משמעותית בשכר הלימוד. בנוסף לכך, תלמידים בעלי הישגים מצוינים זכאים לפרסי לימודים במהלך כל ארבע שנות הלימודים.

המחלקות להנדסת מכונות ולפיסיקה רואות בתוכנית המשולבת תוכנית למצוינות ויעודדו את בוגריה להמשיך ללימודים לתארים מתקדמים.

לפרטים נוספים ניתן להתקשר עם פרופ' אורן שדות (<u>sorens@bgu.ac.il)</u>מהמחלקה להנדסת מכונות או ד"ר יוג'ין פרומקר (<u>efrumker@bgu.ac.il</u>) מהמחלקה לפיסיקה.

<u>הערה</u>: התוכנית שלהלן מתייחסת לקורסי החובה בשנים א'-ד'. קורסי הקדם מוגדרים בתוכנית למעלה להנדסת מכונות. על התלמיד לצבור לפחות את מספר נקודות הזכות הדרוש להשלמת התוכנית, 210 נקודות זכות. יש להשלים את נקודות הזכות החסרות בטבלה על ידי קורסי בחירה שיילקחו בחלוקה דומה בין המחלקות.

2. דרישות לתואר בתכניות הלימודים במסלול המשולב פיזיקה והנדסת מכונות

1	<u>נק"ז</u>
מקצועות חובה במתמטיקה	30.5
מקצועות חובה בפיזיקה	54.5
מקצועות חובה בכימיה	4.5
מקצועות חובה חובה בהנדסת מכונות	79.5
קורסי פרויקט בהנ' מכונות	9.5
בחירה בפיסיקה	16.5
בחירה מכונות	9
בחירה כלליים	4
הכרת הספרייה	0
אנגלית	2
סה"כ	210

3. מקצועות חובה במתמטיקה

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס' נק"ז	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	3.5	אלגברה ליניארית להנדסת חשמל 1	201-1-9511
201-1-9511	אביב	2.5	אלגברה ליניארית להנדסת חשמל 2	201-1-9521
201-1-9681	סתיו	3.5	אנליזת פורייה ומערכות אורתונורמליות לתלמידי פיסיקה	201-1-2021
201-1-9241 201-1-9811	אביב	5	חדו"א וקטורי להנדס' חשמל	201-1-9631
201-1-9631 201-1-9641 201-1-9671	סתיו	5	חשבון אינטגרלי ומשוואות דיפרנציאליות רגילות להנדסת חשמל	201-1-9681
	סתיו	5	חשבון דיפרנציאלי להנדסת חשמל	201-1-9671
	סתיו	3.5	יסודות תורת הפונקציות המרוכבות	201-1-0071
201-1-0071 201-1-9821 201-1-9841	אביב	2.5	משוואות דיפרנציאליות חלקיות להנדסת חשמל	201-1-0101
		30.5	סה"כ	

4. מקצועות חובה בפיסיקה

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס' נק"ז	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	4.5	מבוא לשיטות מתמטיות בפיסיקה	203-1-1141
	סתיו	0.5	תגליות ואתגרים בפיסיקה מודרנית	203-1-1181
201-1-9811				000 4 4004
203-1-1141	סתיו	5.5	פיסיקה 1 – לתלמידי פיסיקה	203-1-1281
*203-1-1281	אביב	5.5	פיסיקה 2 – לתלמידי פיסיקה	203-1-2371
201-1-9841	up.o	4	2 271010	202 4 2424
203-1-2371	סתיו	4	פיסיקה 3	203-1-2121
201-1-9841	סתיו	4	מכניקה אנליטית	203-1-2281
203-1-2371	OIL	4	נוכניקורו אנייטיונ	203-1-2201
201-1-9841				
203-1-2281	אביב	5	אלקטרודינמיקה 1	203-1-2381
203-1-2371				
203-1-2121	אביב	4.5	תורת הקוונטים 1	203-1-3141
203-1-2281	1 1K	4.0	1 1 0311/11 31 1131	200-1-0141
203-1-1523	סתיו	2	מעבדה ב1 בפיסיקה	203-1-2553
203-1-1623	1310	_	וווי ביי ביי ווייבי	200 1 2000
203-1-2261	סתיו	3.5	פיסיקת מצב מוצק 1	203-1-3111
203-1-3141	1310	0.0	1 1212 222 31 1 0 3	
203-1-3141	סתיו	5	תורת הקוונטים 2	203-1-3241
203-1-2371	סתיו	5	תרמודינמיקה ומכניקה סטטיסטית	203-1-2161
203-1-2121				
203-1-2281	סתיו	4	מעבדה ג1 לניסויים מתקדמים	203-1-3163
203-1-2553	1310	_	בפיסיקה	200-1-0100
203-1-3141				
	סתיו	0	בטיחות במעבדה ב'	203-1-2551
	סתיו	0.5	סמינר סטודנטים	203-1-3271
	אביב	0.5	סמינר על נושאי מחקר במחלקה 1	203-1-2291
	סתיו	0.5	סמינר על נושאי מחקר במחלקה 2	203-1-2292
	סתיו	0	בטיחות במעבדה ג'	203-1-3161
		54.5	סה"כ	
		16.5	מקצועות בחירה בפיסיקה	
		<u>71</u>	סה"כ	

5. מקצועות חובה בכימיה

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס' נק"ז	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	4.5	כימיה בסיסית לתלמידי הנדסה	204-1-1571
		4.5	סה"כ	

6. מקצועות חובה בהנדסת מכונות

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס' נק"ז	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	5	גרפיקה הנדסית	362-1-1011
	סתיו	1.5	מבוא להנדס' מכונות	362-1-1163
362-1-1011	אביב	2	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת מעשית	362-1-1143
	אביב	4	תכונות מכניות של חומרים	362-1-2181
	סתיו	6	תרמודינמיקה	362-1-2241
	אביב	4	תכנות למהנדסי מכונות	362-1-2232
201-1-9721 362-1-2241	אביב	6	תורת הזרימה	362-1-2331
362-1-2121 362-1-2151 362-1-2241	סתיו	2	מעבדה להנדס' מכונות 1	362-1-1153
362-1-1061	סתיו	5	דינמיקה	362-1-2221
362-1-2331	סתיו	6	מעבר חום	362-1-3261
362-1-3401	סתיו	6	מערכות בקרה	362-1-3471
362-1-2151 362-1-2331 362-1-3261 362-1-3471	אביב	2	מעבדה להנדס' מכונות 2	362-1-1133
201-1-9321 201-1-9461 362-1-1061	אביב	6	חוזק חומרים	362-1-2121
	אביב	2.5	מכשור ומדידות	362-1-2151
362-1-1061	אביב	3.5	תורת המכונות 1	362-1-3321
201-1-9721	אביב	4	שיטות נומריות בהנדסה	362-1-3341

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס' נק"ז	שם הקורס	מס קורס
201-1-9461		4		262 4 2404
203-1-1491	סתיו	4	מבוא להנדס' חשמל למהנדסי מכונות	362-1-2191
362-1-1011		0		202 4 2242
362-1-2121	סתיו	6	תיכון מכונות	362-1-2242
	סתיו	4	שיטות סטטיסטיות בהנדסה	362-1-3071
	סתיו	3.5	פרויקט הנדסי 1	362-1-4803
	אביב	6	2 פרויקט הנדסי	362-1-4903
		89	סה"כ	
		9	מקצועות בחירה במכונות	
		98	סה"כ	

7. מקצועות חובה נוספים

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס' נק"ז	שם הקורס	מס קורס
	סתיו, אביב	0	הכרת הספרייה	299-1-1121
	סתיו, אביב	0	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית	900-5-5001
	סתיו, אביב	2	אנגלית מתקדמים ב	153-1-5051

התכנית לתואר כפול הנדסת מכונות ופיזיקה (לפי סמסטרים)

'סמסטר א

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
3.5	201-1-9511	אלגברה ליניארית להנדסת חשמל 1
5	201-1-9671	חשבון דיפרנציאלי להנדסת חשמל
4.5	203-1-1141	מבוא לשיטות מתמטיות בפיסיקה
0.5	203-1-1181	תגליות ואתגרים בפיסיקה מודרנית
5.5	203-1-1281	פיסיקה 1 – לתלמידי פיסיקה
0	299-1-1121	הכרת הספריה
5	362-1-1011	גרפיקה הנדסית
1.5	362-1-1163	מבוא להנדסת מכונות
25.5		סה"כ נק"ז לסמסטר א'

'סמסטר ב

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
2	153-1-5051	אנגלית מתקדמים ב – טבע והנדסה
2.5	201-1-9521	אלגברה ליניארית להנדסת חשמל 2
5	201-1-9631	חדו"א וקטורי להנדסת חשמל
5	201-1-9681	חשבון אינטגרלי ומשוואות דיפרנציאליות רגילות להנדסת חשמל
5.5	203-1-2371	פיסיקה 2 – לתלמידי פיסיקה
2	362-1-1143	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת מעשית
4	362-1-2181	תכונות מכניות של חומרים
4	362-1-2232	תכנות למהנדסי מכונות
30		סה"כ נק"ז לסמסטר ב'
55.5		סה"כ נק"ז לשנה א'

'סמסטר ג

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
3.5	201-1-2021	אנליזת פורייה ומערכות אורתונורמליות
		לתלמידי פיסיקה
4	203-1-2121	פיסיקה 3
4	203-1-2281	מכניקה אנליטית
0	203-1-2551	בטיחות מעבדה ב'
2	203-1-2553	מעבדה ב' 1
4.5	204-1-1571	כימיה בסיסית לתלמידי הנדסה
6	362-1-2241	תרמודינמיקה
24		סה"כ נק"ז לסמסטר א'

'סמסטר ד

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
3.5	201-1-0071	פונקציות מרוכבות להנ' חשמל
2.5	201-1-0101	משוואת דיפרנציאליות חלקיות להנדסת
		חשמל
5	203-1-2381	אלקטרודינמיקה 1
4.5	203-1-3141	תורת הקוונטים 1
2.5	362-1-2151	מכשור ומדידות
6	362-1-2331	תורת הזרימה
24		סה"כ נק"ז סמסטר ב'
48		סה"כ נק"ז שנה ב'

'סמסטר ה

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
5	203-1-2161	תרמודינמיקה ומכניקה סטטיסטית
5	203-1-3241	תורת הקוונטים 2
0.5	203-1-3271	סמינר סטודנטים
5	362-1-2221	דינמיקה
6	362-1-3261	מעבר חום
6	362-1-3471	מערכות בקרה
27.5		סה"כ נק"ז סמסטר א'

'סמסטר ו

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
0.5	203-1-2291	סמינר על נושאי מחקר במחלקה 1
2	362-1-1133	מעבדה להנדסת מכונות 2
6	362-1-2121	חוזק חומרים
3.5	362-1-3321	תורת המכונות 1
4	362-1-3341	שיטות נומריות בהנדסה
16		מקצועות בחירה בפיסיקה
32		סה"כ נק"ז סמסטר ב'
58		סה"כ נק"ז שנה ג'

'סמסטר ז

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
3.5	203-1-3111	פיסיקה מצב מוצק 1
0.5	203-1-2292	סמינר על נושאי מחקר במחלקה 2
2	362-1-1153	מעבדה להנ' מכונות 1
4	362-1-2191	מבוא להנדסת חשמל למהנדסי מכונות
6	362-1-2242	תיכון מכונות
3.5	362-1-4803	1 פרויקט הנדסי
19.5		סה"כ נק"ז סמסטר א'

'סמסטר ח

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
0	203-1-3161	בטיחות במעבדה ג'
4	203-1-3163	מעבדה ג' 1 לניסויים מתקדמים
4	362-1-3071	שיטות סטטיסטיות בהנדסה
9		מקצועות בחירה מכונות
6	362-1-4903	פרויקט הנדסי 2
26.5		סה"כ נק"ז סמסטר ב'
46		סה"כ נק"ז שנה ד'
4		מקצועות בחירה כלליים
210		סה"כ נק"ז לתואר

^{*}כל הקורסים של מדעי הטבע ישוקללו תחת הפקולטה למדעי הטבע, וכל הקורסים של הנדסת מכונות ישוקללו תחת הפקולטה להנדסה.

התוכנית לתואר כפול הנדסת מכונות ומתמטיקה

1. כללי

זוהי תכנית לתלמידים מצטיינים המקנה תואר כפול: .B.Sc במתמטיקה ו- .B.Sc בהנדסת מכונות. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או במחלקה למתמטיקה לפי בחירתם. התוכנית היא בת ארבע שנים ומציבה אתגר ועומס לימודים גדול בפני התלמידים שמתקבלים: 210 נקודות זכות במשך ארבע השנים בהשוואה ל-160 נקודות זכות הנדרשות במשך 3 שנים במחלקה למתמטיקה.

לפרטים נוספים ניתן להתקשר עם פרופ' אורן שדות (<u>sorens@bgu.ac.il)</u> מהמחלקה להנדסת מכונות או ד"ר איליה טיומקין (<u>tyomkin@math.bgu.ac.il</u>) מהמחלקה למתמטיקה.

2. דרישות לתואר בתכניות הלימודים במסלול המשולב מתמטיקה והנדסת מכונות (עם נק"ז)

	<u>נק־׳ז</u>
מקצועות חובה במתמטיקה	69
מקצועות חובה בפיזיקה	3.5
מקצועות חובה בכימיה	5
מקצועות חובה בהנדסת מכונות ללא	85
פרויקט	
קורסי פרויקט בהנ' מכונות	9.0
בחירה במתמטיקה	(17 או 17) +4
בחירה בהנדסת מכונות	12
בחירה כלליים	3.5 או 4.5 בהתאם
	לבחירה במתמטיקה
הכרת הספרייה	0
אנגלית	2
סה"כ	210

3. מקצועות חובה במתמטיקה

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס נק'	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	5	חשבון אינפיניטסימלי 1	201-1-1011
	סתיו	5	אלגברה 1	201-1-7011
	סתיו	5	מתמטיקה בדידה	201-1-2201
	סתיו	1	סדנה בכתיבת הוכחות	201-1-2241
	אביב	4	מבוא לתורת הקבוצות	201-1-0171
201-1-1011	אביב	5	חשבון אינפיניטסימלי 2	201-1-2021
201-1-7011	אביב	5	אלגברה 2	201-1-7021
201-1-1021 201-1-7021	סתיו	4	חשבון אינפיניטסימלי גיאומטרי 1	201-1-1031
	סתיו	4	מבוא לאנליזה	201-1-1051
	אביב	4	חשבון אינפיניטסימלי גיאומטרי 2	201-1-1041
201-1-1021 201-1-7021	אביב	4	משוואות דיפרנציאליות רגילות	201-1-0061
201-1-1031	סתיו	4	התמרות אינטגרליות ומשוואות דיפרנציאליות חלקיות	201-1-0291
201-1-1021	סתיו	4	הסתברות	201-1-8001
201-1-7021	סתיו	4	מבנים אלגבריים	201-1-7031
201-1-0021 201-1-7021	אביב	4	מבוא לטופולוגיה	201-1-0091
201-1-0031	אביב	4	תורת הפונקציות המרוכבות	201-1-0251
201-1-0031	אביב	4	תורת הקירובים	201-1-0121
		70	סה"כ	
		20=16+4	מקצועות בחירה במתמטיקה	
		90	סה"כ	

4. מקצועות חובה בפיסיקה

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	'מס נק	שם הקורס	מס קורס
362-1-1061	סתיו	3.5	פיסיקה 2 ב	203-1-1491
		3.5	סה"כ	

5. מקצועות חובה בכימיה

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	'מס נק	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	4.5	כימיה בסיסית לתלמידי	204-1-1571
	1310 4.0	7.0	הנדסה	204 1 1071
	סתיו	0.5	כימיה בסיסית הדגמות	204-1-1593
		5	סה"כ	_

6. מקצועות חובה בהנדסת מכונות

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	'מס נק	שם הקורס	מס קורס
	סתיו	5	גרפיקה הנדסית	362-1-1011
	סתיו	1.5	מבוא להנדס' מכונות	362-1-1163
203-1-1421	אביב	4	סטטיקה	362-1-1061
362-1-1011	אביב	2	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת מעשית	362-1-1143
	אביב	4	תכנות למהנדסי מכונות	362-1-2232
362-1-1061	סתיו	5	דינמיקה	362-1-2221
	סתיו	6	תרמודינמיקה	362-1-2241
	אביב	2.5	מכשור ומדידות	362-1-2151
201-1-9721 362-1-2241	אביב	6	תורת הזרימה	362-1-2331
	אביב	4	תכונות מכניות של חומרים	362-1-2181
362-1-3401	סתיו	6	מערכות בקרה	362-1-3471
201-1-9461 203-1-1491	סתיו	4	מבוא להנדס' חשמל למהנדסי מכונות	362-1-2191

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס נק'	שם הקורס	מס קורס
362-1-2221	אביב	3.5	תורת התנודות	362-1-4791
362-1-1061	אביב	3.5	תורת המכונות 1	362-1-3321
201-1-9321				
201-1-9461	אביב	6	חוזק חומרים	362-1-2121
362-1-1061				
362-1-2121				
362-1-2151	סתיו	2	מעבדה להנדס' מכונות 1	362-1-1153
362-1-2241				
362-1-2331	סתיו	6	מעבר חום	362-1-3261
362-1-1011	UD O	6	מוכוו מכונות	362-1-2242
362-1-2121	סתיו	O	תיכון מכונות	302-1-2242
362-1-2181	סתיו	3.5	טכנולוגיית הייצור	362-1-2161
362-1-2151				
362-1-2331	212.7	2	מעבדה להנדס' מכונות 2	362-1-1133
362-1-3261	אביב	2	נועבו זו זוונו ט נוכונוונ ב	302-1-1133
362-1-3471				
362-1-2242	אביב	2.5	פרויקט תיכון מכונות	362-1-4663
	אביב	3	פרויקט הנדסי 1	362-1-4103
362-1-4503	סתיו	6	פרויקט הנדסי 2	362-1-4003
		94	סה"כ (כולל הפרויקט)	
		12	מקצועות בחירה במכונות	
		106	סה"כ	

7. מקצועות חובה נוספים

קורסי קדם	ניתן בסמסטר	מס נק'	שם הקורס	מס קורס
	סתיו, אביב	0	הכרת הספריה	299-1-1121
	סתיו, אביב	0	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית	900-5-5001
	סתיו, אביב	0	אנגלית מתקדמים א	153-1-5041
	סתיו, אביב	2	אנגלית מתקדמים ב	153-1-5051
	סתיו, אביב	3.5	קורסי בחירה כלליים	

התכנית לתואר כפול מתמטיקה והנדסת מכונות (לפי סמסטרים)

'סמסטר א

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
5	201-1-1011	חשבון אינפיניטסימלי 1
5	201-1-7011	אלגברה 1
5	201-1-2201	מתמטיקה בדידה
1	201-1-2241	סדנה בכתיבת הוכחות
5	362-1-1011	גרפיקה הנדסית
0	153-1-5041	אנגלית מתקדמים 1
1.5	362-1-1163	מבוא להנדסת מכונות
22.5		סה"כ נק"ז לסמסטר א'

'סמסטר ב

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1-0171	מבוא לתורת הקבוצות
5	201-1-0021	חשבון אינפיניטסימלי 2
5	201-1-7021	אלגברה 2
4	362-1-1061	סטטיקה
2	153-1-5051	אנגלית מתקדמים 2
2	362-1-1143	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת מעשית
4	362-1-2232	תכנות למהנדסי מכונות
26		סה"כ נק"ז לסמסטר ב'
48.5		סה"כ נק"ז לשנה א'

'סמסטר ג

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1-1031	חשבון אינפיניטסימלי גיאומטרי 1
4	004 4 0004	התמרות אינטגרליות ומשוואות
4	201-1-0291	דיפרנציאליות חלקיות
4	201-1-1051	מבוא לאנליזה
5	362-1-2221	דינמיקה
6	362-1-2241	תרמודינמיקה
4.5	204-1-1571	כימיה בסיסית להנדסה
0.5	204-1-1593	כימיה בסיסית-הדגמות
28		סה"כ נק"ז לסמסטר א'

'סמסטר ד

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1-1041	חשבון אינפיניטסימלי גיאומטרי 2
4	201-1-0061	משוואות דיפרנציאליות רגילות
2.5	362-1-2151	מכשור ומדידות
6	362-1-2331	תורת הזרימה
4	362-1-2181	תכונות מכניות של חומרים
20.5		סה"כ נק"ז לסמסטר ב'
48.5		סה"כ נק"ז לשנה ב'

'סמסטר ה

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1-8001	הסתברות
4	201-1-7031	מבנים אלגברים
1.5		בחירה כללית
3.5	203-1-1491	פיסיקה 2 ב
6	362-1-3471	מערכות בקרה
4	362-1-2191	מבוא להנדסת חשמל למכונות
23		סה"כ נק"ז לסמסטר א'

'סמסטר ו

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1-0251	תורת הפונקציות המרוכבות
4	201-1-0121	תורת הקירובים
3.5	362-1-4791	תורת התנודות
3.5	362-1-3321	תורת המכונות 1
6	362-1-2121	חוזק חומרים
4	201-1***	קורס מרשימה 5
25		סה"כ נק"ז לסמסטר ב'
48		סה"כ נק"ז לשנה ג'

'סמסטר ז

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1***	תורת המידה (מומלץ)
2	362-1-1153	מעבדה להנדסת מכונות 1
6	362-1-3261	מעבר חום
6	362-1-2242	תיכון מכונות
3.5	362-1-2161	טכנולוגיית הייצור
21.5		סה"כ נק"ז לסמסטר א'

'סמסטר ח

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
4	201-1***	בחירה במתמטיקה
2	362-1-1133	מעבדה להנדסת מכונות 2
2.5	362-1-4663	פרויקט תיכון מכונות
3	362-1-4103	פרויקט הנדסי 1
6	362-1****	קורסי בחירה בהנדסת מכונות
4	201-1-0091	מבוא לטופולוגיה
21.5		סה"כ נק"ז לסמסטר ב'
43		סה"כ נק"ז לשנה ד'

'סמסטר ט

נק"ז	מס הקורס	שם הקורס
8	201-1***	בחירה במתמטיקה
6	362-1-4003	פרויקט הנדסי 2
6	362-1****	בחירה בהנדסת מכונות
2		קורסי בחירה כלליים
22		סה"כ נק"ז לסמסטר א'
210		סה"כ נק"ז לתואר

תכנית לימודים לתואר כפול הנדסת מכונות – הנדסת חומרים כללי

המחלקה להנדסת מכונות והמחלקה להנדסת חומרים מקיימות תוכנית משולבת לתואר כפול. התוכנית המשולבת "הנדסת מכונות ו-.B.Sc בהנדסת חומרים. בוגרי "הנדסת מכונות ו-.B.Sc בהנדסת חומרים. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או במחלקה להנדסת חומרים לפי בחירתם.

במסגרת המחקר העכשווי והפיתוח התעשייתי תחומי החפיפה בין הנדסת המכונות והנדסת חומרים הולכים ומתרחבים. כתוצאה מכך שיתוף הפעולה בין חוקרים משני התחומים הולך וגובר בחקר תופעות כגון חומרים מורכבים, תכונות מכאניות וחשמליות של חומרים, תהליכי ייצור ועוד. מטרת התוכנית היא להכשיר מהנדסים בשני התחומים ולהעניק להם רקע איתן בהנדסת מכונות וחומרים על מנת שיוכלו להתמודד בהצלחה עם אתגרי מחקר ופיתוח מודרניים ועם הביקוש הגובר בתעשייה.

התוכנית משלבת באופן הדוק בין הנדסת חומרים והנדסת מכונות לכל אורך הלימודים. התוכנית היא בת ארבע שנים ומציבה אתגר ועומס לימודים גדול בפני התלמידים שמתקבלים: 240 נקודות זכות במשך 9 סמסטרים בהשוואה ל- 160 נקודות זכות הנדרשות בכל אחת מהמחלקות להנדסת מכונות ולהנדסת חומרים.

התלמידים המצטיינים שיתקבלו לתוכנית יזכו לעזרה ולהנחיה אישית מתואמת מהמחלקות להנדסת מכונות ולהנדסת חומרים רואות בתוכנית ולהנדסת חומרים, מרגע קבלתם ועד סיומם. המחלקות להנדסת מכונות ולהנדסת חומרים רואות בתוכנית המשולבת תוכנית למצוינות ויעודדו את בוגריה להמשיך ללימודים לתארים מתקדמים. המחלקות רואות בתוכנית המשולבת גם תוכנית למצוינות בתעשייה. כמו כן, תוכנית זו היא הבסיס לתוכנית לעתודאים מצטיינים "ברקים-חומרים"

לפרטים נוספים ניתן להתקשר עם פרופ' אסף יעקובוביץ (<u>assafyaa@bgu.ac.il)</u> מהמחלקה להנדסת מכונות או ד"ר דניאל גרוה (dgrave@bgu.ac.il) מהמחלקה להנדסת חומרים.

תכנית הלימודים המשותפת הנדסת מכונות – הנדסת חומרים

(לתלמידים שהחלו בשנת תשע"ו ואילך)

שנה א' – סמסטר א'

רכיב לתואר	רכיב לתואר	שם	מקצוע	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
הנ. חומרים	הנ. מכונות	המקצוע	קדם						
V				5.0	-	2	4	'חדו"א להנד	20119711
X								מכונות 1	
V				4.5	-	1	4	אלגברה ליניארית	20119321
X								להנדסה	
V				4.5	-	1	4	כימיה בסיסית	20411571
X								להנדסה	
	Χ			5.0	-	2	4	גרפיקה הנדסית	36211011
	V			1.5	3	-	-	מבוא להנדסת	36211163
	X							מכונות	
Χ				4.0	•	2	3	תורת החומרים 1	36511021
	Χ			0.0	-	-	-	הכרת הספרייה	36010011
				0.0	-	-	-	לומדה להכרת	90055001
	V							החוק והנהלים	
	Х							למניעת הטרדה	
								מינית	
				24.5				סה"כ	

שנה א' – סמסטר ב'

רכיב לתואר הנ. חומרים	רכיב לתואר הנ. מכונות	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	'ก	שם מקצוע	מס מקצוע
X	וונ. מכונוונ	אנגלית מתקדמים 1	15315041	2.0	-	1	4	אנגלית מתקדמים 2 (טכנולוגיה) *	15315051
X		חדו"א להנ' מכונות 1	20119711	5.0	1	2	4	חדו"א להנד' מכונות 2	20119721
	Χ			4.0	-	2	3	סטאטיקה	36211061
	Х	גרפיקה הנדסית	36211011	2.0	4	1	1	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת מעשית	36211143
Х		תורת החומרים 1	36511021	3.5	-	1	3	תורת החומרים 2	36512011
	Х			4	1	2	3	תכנות מהנדסי מכונות	36212232
	X			2.5	1	-	2	מכשור ומדידות	36212151
				4.0			0	הדרכת בטיחות כימית וביולוגית (קורס מקוון) **קורסים כלליים	90052002
				27.0				סה"כ	

^{*} תלמיד שלא סווג לרמת מתקדמים ב' באנגלית חייב להשתתף ברמה המתאימה שאליה סווג ולסיים אנגלית מתקדמים ב' עד תום שנה ב'. על התלמיד לקחת את הקורס ב"הכרת הספרייה" בשנה א'.

הערה: החל משנת חוזה תשפ"ב כל תלמיד/ה חייב/ת ללמוד שני קורסים בשפה אנגלית.

^{**} כל תלמיד חייב ללמוד קורסים כלליים בהיקף של 4 נק"ז, ניתן לקחת לאורך השנים, מתוכם עד 2 נק' ספורט.

שנה ב' – סמסטר ג'

רכיב לתואר	רכיב לתואר	שם	מקצוע	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
הנ. חומרים	הנ. מכונות	המקצוע	קדם						
	V	חדו"א	20119721	4.0	-	2	3	13 חדו"א	
	X	2 'הנד' מכ						להנ. מכונות	20119771
	V			2.5	-	1	2	מבוא להסתברות	20119091
	X							א	
X		סטאטיקה	36211061	3.5	-	1	3	פיסיקה 2 ב	20311491
V				1.5	-	-	-	כימיה בסיסית	20411583
X								להנדסה מעבדה	
	Χ	סטאטיקה	36211061	5.0	-	2	4	דינמיקה	36212221
	Χ			6.0	-	2	5	תרמודינמיקה	36212241
		הדרכת	90052002	1.5	-	-	-	מעבדת חומרים	36512313
		בטיחות						1	
X		כימית							
		וביולוגית							
		(מקוון)							
X		פיסיקה 2	20311721	2.5	-	1	2	פיסיקה 3	20312421
^		ב						להנדסה	
				26.5				סה"כ	

שנה ב' – סמסטר ד'

רכיב	רכיב	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
לתואר	לתואר								
הנ. חומרים	הנ. מכונות								
		13 חדו"א	20119771	2.5	-	1	2	משוואות	20119471
	X	להנדסה						דיפרנציאליות	
	^							חלקיות להנד'	
								מכונות	
		תורת	36512011	3.5	-	1	3	תכונות	36513841
X		חומרים 2	36212241					פיזיקליות	
^		תרמודינמיקה	20312421						
		פיסיקה 3							
		אלגברה	20119321	6.0	-	2	5	חוזק חומרים	36212121
	Х	ליניארית,	20119771						
		חדו"א 3							
		תרמודינמיקה	,36512111	3.5	-	1	3	מבוא למטלורגיה	36513015
Х		1, תורת	36512011					מכאנית	
		החומרים 2						ופיזיקאלית	
	X	חדו"א 2	20119721	6.0	-	2	5	תורת הזרימה	36212331
	^	תרמודינמיקה	36212241						
X		מעבדת	36512313	1.5	3	-	-	מעבדת	36512323
^		חומרים 1						חומרים 2	
X		תרמודינמיקה	36212241	4.0	-	2	3	תרמודינמיקה 2	36512121
		פיסיקה 3	20312421	2.5		1	2	גלים ואופטיקה	36514009
X		1 חדו"א	20119771					לחומרים	
^		להנדסה							
				29.5				סה"כ	

שנה ג' – סמסטר ה'

רכיב לתואר הנ. חומרים	רכיב לתואר הנ. מכונות	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ	'ת	'n	שם מקצוע	מס מקצוע
	Х	מכשור ומדידות	36212151	2.0	4	ı	-	מעבדה הנדסת מכונות 1	36211153
	Χ	חוזק חומרים	36212121	6.0	-	2	5	תיכון מכונות	36212242
	X		20411571 36512011 20411583 36512111 20311491 36212331	3.5 6.0		2	3	כימיה של חומרים (יילמד באנגלית)	36514005 36213261
X		תורת הזרימה	36512121	3.5	-	1	3	מעבר חום תהליכים 1	36512211
X		תרמודינמיקה 2 מעבדת חומרים 2	36512323	1.5	3	- 1	-	מעבדת חומרים 3	36513313
Х		מטלורגיה פיסיקלית 1 תרמודינמיקה 2	36513015 36512121	3.5	-	1	3	מטלורגיה פיסיקלית מתקדמת	36513025
				26				סה"כ	

שנה ג' – סמסטר ו'

רכיב לתואר	רכיב לתואר הנ. מכונות	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	'ก	שם מקצוע	מס מקצוע
הנ.	31121312 1211		2.1/						
חומרים. חומרים									
		מבוא	20119321	3.5	0	1	3	מערכות	36213401
	X	לאלגברה						ליניאריות	
		ליניארית							
	Х	דינמיקה	36212221	3.5	-	1	3	תורת התנודות	36214791
				1.0	2	-	1	סדנא לתוכנות	36212173
	X							מחשב	
								הנדסיות	
V		מעבדת	36513313	1.5	3	-	-	מעבדת	36513323
X		חומרים 3						חומרים 4	
		תהליכים 1	36512211	3.0	0	0	3	תהליכים 2	36512221
X		ת.חומרים 1	36511021						
		ת.חומרים 2	36512011						
X		תורת	36511021	3.5		1	3	דיפרקציית	36514441
^		החומרים 1						X קרני	
	X	חוזק	36212121	3.0		1	2	מבוא לאנליזת	36213091
	^	חומרים						אלמנט סופי	
X		דיפרקצית	36514441	3.5	-	1	3	אפיון חומרים	36513471
^		X קרני							
		כימיה	20411571	3.5		1	3	התנהגות	36514771
X		בסיסית להנ'						סביבתית של	
								חומרים	
	X			2.5	-	1	2	מבוא	20119421
	^							לסטטיסטיקה	
				28.5				סה"כ	

שנה ד' – סמסטר ז'

רכיב לתואר הנ. חומרים	רכיב לתואר	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ י	ת י	'ก	שם מקצוע	מס מקצוע
	הנ. מכונות								
	Х	מערכות	36213401	6.0	-	2	5	מערכות בקרה	36213471
	^	ליניאריות							
		תורת	36512011	3.5	-	1	3	חומרים	36514791
V		חומרים 2	36512121					קרמיים	
X		תרמודינמיק							
		ה 2							
		תכונות	36513841	2.5	-	-	3	תכונות	36513142
X		פיסיקאליות						אלקטרוניות	
								של חומרים	
		1 חדו"א	20119771	4		2	3	מבוא להנדסת	36212191
	Х	פיסיקה 2 ב						חשמל	
		•	20311491					למכונות	
		מעבדת	36513323	1.5	4	-	-	מעבדת	36514023
X		חומרים 4						חומרים	
								מתקדמת 6	
				8			8	**קורסי	
								בחירה	
				25.5				סה"כ	

שנה ד' – סמסטר ח'

רכיב לתואר הנ. חומרים	רכיב לתואר	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	'ת	ה'	שם מקצוע	מס מקצוע
	הנ. מכונות								
	Х	סטטיקה	36211061	3.5	-	1	3	תורת המכונות 1	36213321
	Х	חדו"א 2	20119721	4.0	1	2	3	שיטות נומריות בהנדסה	36213341
Х				3.5		1	3	פולימרים	36513211
	Х			2.5	5			פרויקט תיכון מכונות	36214663
	Х	מעבדה להנדסת מכונות 1	36211153	2.0	4	-	-	מעבדה להנדסת מכונות 2	36211133
Х		תכונות חשמליות של מל"מ פיסיקה 3	36513141 20312421	3.5		1	3	התקני מוליכים למחצה	36514141
Х		פיסיקה 3 תכונות פיסיקאליות	20312421 36513841	2.5		1	2.5	חומרים במבנה ננו מטרי ושימושים טכנולוגיים	36514996
			כל קורסי חובה בשנים א'-ג'	5				**פרויקט הנדסי 1	
				26.5				סה"כ	

שנה ה' – סמסטר ט'

רכיב לתואר	רכיב לתואר	שם המקצוע	מקצוע קדם	נק"ז	מ'	ת'	'ก	שם מקצוע	מס מקצוע
הנ. חומרים	הנ. מכונות								
		תכונות	36513141	3.0	-	-	3	טכנולוגיה	36514131
X		חשמליות של						מוליכים למחצה	
		מל"מ							
		ת.חומרים 1	36511021	3.0	0	0	3	בחירת חומרים	36513491
		ת.חומרים 2	36512011						
X		מבוא	36513015						
		למטלורגיה	36513123						
		תורת החוזק							
				15.0				***קורסי	
								בחירה	
			פרויקט 1	5.0				פרויקט**	
								הנדסי 2	
				26				סה"כ	

^{*} קורסים כלליים: ניתן לקחת לאורך השנים

^{**} מי שהמנחה הראשי שלו הינו חבר סגל בהנד' חומרים, מתבקש להירשם לקורס פרויקט של הנד' חומרים שמספרו 36514118 בסמסטר א', 36514128 בסמסטר ב'. מי שהמנחה הראשי שלו הינו חבר סגל בהנד' מכונות, מתבקש להירשם לקורס פרויקט בהנד' מכונות שמספרו 36214403 בסמסטר א', 36214703 בסמסטר ב'.

^{***} יש לקחת 5 קורסי בחירה בהנדסת חומרים ו- 4 קורסי בחירה בהנדסת מכונות, מסה"כ קורסי הבחירה.

יש לקחת קורסי בחירה בהנדסת חומרים וקורסי בחירה בהנדסת מכונות, כאשר חלוקת הנק"ז בין המחלקות תהיה קרובה לשוויונית ככל הניתן.

תכנית לימודים משולבת לתואר כפול הנדסת מכונות – הנדסת חשמל

כללי

המחלקה להנדסת מכונות ובית הספר להנדסת חשמל מקיימות תוכנית משולבת לתואר כפול. התוכנית המשולבת "הנדסת מכונות ו-B.Sc. בהנדסת חשמל "הנדסת מכונות ו-B.Sc בהנדסת חשמל ומחשבים. בוגרי התוכנית יכולים להירשם בפנקס המהנדסים וכמו כן באפשרותם להמשיך ללא השלמות לתואר השני והשלישי במחלקה להנדסת מכונות או בבית הספר להנדסת חשמל ומחשבים לפי בחירתם.

במסגרת המחקר העכשווי והפיתוח התעשייתי תחומי החפיפה בין הנדסת המכונות והנדסת חשמל הולכים במסגרת המחקר העכשווי והפיתוח התעשייתי תחומי החומים הולך וגובר בחקר מעורכות אלקטרומכניות ומתרחבים. כתוצאה מכך שיתוף הפעולה בין חוקרים משני התחומים הולך וגובר בחקר מעורכות אלקטרומכניות (MEMS — Micro Electro-Mechanical Systems), רובוטיקה, בקרה, ראייה ממוחשבת, אלגוריתמיקה, ועוד. מטרת התוכנית היא להכשיר מהנדסים בשני התחומים ולהעניק להם רקע איתן בהנדסת מכונות ובהנדסת חשמל ומחשבים על מנת שיוכלו להתמודד בהצלחה עם אתגרי מחקר ופיתוח מודרניים ועם הביקוש הגובר בתעשייה.

התוכנית משלבת באופן הדוק בין הנדסת חשמל ומחשבים ובין הנדסת מכונות לכל אורך הלימודים. התוכנית היא בת חמש שנים ומציבה אתגר ועומס לימודים גדול בפני התלמידים שמתקבלים: 240 נקודות זכות במשך חמש שנים בהשוואה ל- 160 נקודות זכות הנדרשות בכל אחת מהמחלקות להנדסת מכונות ולהנדסת חשמל ומחשבים.

התלמידים המצטיינים שיתקבלו לתוכנית יזכו לעזרה ולהנחיה אישית מתואמת מהמחלקות להנדסת מכונות ולהנדסת חשמל ומחשבים ולהנדסת חשמל ומחשבים ועד סיומם. המחלקות להנדסת מכונות ולהנדסת חשמל ומחשבים רואות בתוכנית המשולבת תוכנית למצוינות ויעודדו את בוגריה להמשיך ללימודים לתארים מתקדמים. המחלקות רואות בתוכנית המשולבת גם תוכנית למצוינות בתעשייה.

סטודנטים בתוכנית שייקחו את קורסי הליבה והפרויקט בתחום מערכות הספק ואנרגיה יהיו זכאים לרישום בפנקס המהנדסים במדור זרם חזק.

לפרטים נוספים ניתן להתקשר עם פרופ' אמיר שפירא (<u>ashapiro@bgu.ac.il)</u> מהמחלקה להנדסת מכונות או ד"ר יגאל ביליק (<u>bilik@bgu.ac.il</u>) מהמחלקה להנדסת חשמל.

תכנית הלימודים המשותפת הנדסת מכונות – הנדסת חשמל ומחשבים

שנה א' - סמסטר א'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ה	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
		5.0	0	2	4	חשבון דיפרנציאלי להנדסת חשמל	20119671
		2.5	0	1	2	מבוא מתמטי למהנדסים	36111081
		3.5	0	1	3	אלגברה ליניארית להנדסת חשמל 1	20119511
		2.0	0	0	4	אנגלית מתקדמים ב' ⁽²⁾	15315051
		5.0	0	2	4	גרפיקה הנדסית	36211011
		1.5	3	0	0	מבוא להנדסת מכונות	36211163
		3.5	-	1	3	מתמטיקה דיסקרטית	20116201
		0.0	0	0	0	הדרכה בספריה	36010111
		0.0	0	0	0	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית	90055001
		23	3	7	19	סה"כ	

שנה א' - סמסטר ב'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ก	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
		3.5	-	1	3	מערכות ספרתיות להנדסת חשמל ומחשבים	36113231
	20119671	5.0	-	2	4	חשבון אינטגרלי ומשוואות דיפרנציאליות רגילות להנדסת חשמל	20119681
	20119511	2.5	-	1	2	אלגברה ליניארית להנדסת חשמל 2	20119521
		4	0	2	3	סטטיקה	36211061
	20311371 20119671 36111081	3.5	-	1	3	פיזיקה 2א	20311471

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ה	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
	36211011	2	4	-	-	מעבדה לגרפיקה ממוחשבת מעשית	36211143
		20.5	4	8	17	סה"כ	

שנה ב' – סמסטר א'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ה	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
		4.5	0	1	4	כימיה בסיסית להנדסה	20411571
		0.5	1	0	0	כימיה בסיסית - הדגמות	20411593
	20119681	5 0			4	חדו"א וקטורי להנדסת	20119631
		5.0	-	2	4	חשמל	
	20119681	0.5			0	אנליזת פוריה להנדסת	20110041
		3.5	-	1	3	חשמל	
20119631	20311471					פיסיקה 3א	20312391
	20119681	0.5			0		
	36111081	3.5	-	1	3		
	50051013						
	20119521					מבוא להנדסת חשמל	36111021
	20119671						
	20119681	5.0		2	4		
	20311371						
	20311471						
		6.0	0	2	5	תרמודינמיקה	36212241
		28	1	7	20	סה"כ	

שנה ב' – סמסטר ב'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ה	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
		5.0	-	2	4	יסודות מדעי המחשב	37111601
20110071	36111021	0.5		,	0	מבוא למערכות ליניאריות	36112011
	20110041	3.5	0	1	3		
	20119681	0.5			•	יסודות תורת הפונקציות	20110071
		3.5	0	1	3	המרוכבות	
	36111021	1.5	3	0	0	מעבדת מבוא בחשמל	36112063
	20119721	0.0			_	תורת הזרימה	36212331
	36212241	6.0	0	2	5		
	20312391					מבוא להתקני מוליכים	36112171
	50051013	4.5	0	1	4	למחצה	
	36111021						
		24	3	8	20	סה"כ	

שנה ג' – סמסטר א'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ก	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
	20219011	4.5	0	,	0	מבוא למחשבים	36113201
	36113231	4.5	2	1	3		
	36211061	5.0	0	2	4	דינמיקה	36212221
36113093	36112063					מבוא למעגלים אלקטרונים	36113661
	36112171	3.5	0	1	3	אנלוגיים	
	36112011						
36113661	36112063	2.0	0	0	4	מעבדת מעגלים אנאלוגיים	36113093
		0.5	0	0	1	סדנת כתיבה אקדמית	36111061
	36212331	6.0	0	2	5	מעבר חום	36213261
		21.5	0	7	23	סה"כ	

שנה ג' – סמסטר ב'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ก	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
		2.5	1	0	2	מכשור ומדידות	36212151
	20119321	0.0			_	חוזק חומרים	36212121
	20119681	6.0	0	2	5		
		4	0	2	3	תכונות מכאניות של חומרים	36212181
20119631	20119681	0.5	רסת הסת		תורת ההסתברות להנדסת	20119831	
		3.5	-	1	3	חשמל	
	20119631					שדות אלקטרומגנטיים	36113011
	20312391	4.0	0	2	3		
	20110041						
	20119671	0.5			0	מבוא לשיטות חישוביות	36112251
	36111021	3.5	0	1	3		
		3.5	-	1	3	קורס ליבה - חשמל	
		27	1	8	19	סה"כ	

שנה ד'– סמסטר א'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ה	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
	36112011	4.0	0	2	3	מבוא לעיבוד אותות	36113321
	36112011					מבוא לתהליכים אקראיים	36113061
	20119831	4.0			2 3		
	20110071	4.0	0	2			
	20119641						
	36212151	2.0	4	0	0	מעבדה להנדסת מכונות 1	36211153
	36212121	6.0	0	2	5	תיכון מכונות	36212242
	36213401	6.0	0	2	5	מערכות בקרה	36213471
	36212181	3.5	0	1	3	טכנולוגיות היצור	36212161
		25.5	8	9	19	סה"כ	

שנה ד'– סמסטר ב'

קורס צמוד	קורס חובת מעבר	נק"ז	מ	ת	ה	שם קורס	מס קורס
	36112171	3.5	-	1	3	מעגלים אלקטרוניים ספרתיים	36113021
		3.5	-	1	3	קורס ליבה – חשמל	
		3.5	-	1	3	קורס ליבה - חשמל	
	36211153 36212331 36213261 36213471	2.0	4	0	0	מעבדה להנדסת מכונות 2	36211133
	36212221	3.5	0	1	3	תורת התנודות	36214791
	36211061	3.5	0	1	3	תורת המכונות	36213321
	36212242	2.5	5	0	0	פרויקט תיכון מכונות	36214663
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		25	9	5	18	סה"כ	

שנה ה'– סמסטר א'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ก	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
		2.0	4	-	-	מעבדת בחירה – חשמל	
	כל קורסי	3.5	6	-	0.5	פרויקט הנדסי 1 (במכונות	36214203
	החובה של					או חשמל)	
	שנים א, ב, ג						
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה - חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – מכונות	
	·	3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – מכונות	
		2.0	-	ı	2	לימודים כלליים	
		22.5	10	0	17.5	סה"כ	

שנה ה'– סמסטר ב'

קורס צמוד	קורס חובת	נק"ז	מ	ת	ก	שם קורס	מס קורס
	מעבר						
	36214503	6	12		0.5	פרויקט הנדסי 2 (במכונות או	36214303
						חשמל)	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה – חשמל	
		3.0	-	-	3	מקצוע בחירה - מכונות	
		2.0	-	-	2	לימודים כלליים	
		23	12	0	17.5	סה"כ	

ניתן לקחת לאורך השנים מתוכם עד 2 נק' ספורט *

כללי

במחלקה להנדסת מכונות קיימות מספר תכניות לימודים לקראת התואר השני: מסלול רגיל, מסלול מהיר (המיועד למצטייני התואר הראשון-מית"ר) ומסלול ללא תיזה בהנדסת מכונות; מסלול רגיל, מסלול מהיר (המיועד למצטייני התואר הראשון-מית"ר) ומסלול ללא תיזה בהנדסת מכטרוניקה; מסלול רגיל ומסלול ללא תיזה בהנדסת מערכות. תוכניות אלו והתמחויות ללא תיזה בהנדסת מערכות. תוכניות אלו והתמחויות השונות מוצגות להלן.

תוכניות לימודים לתואר שני

במחלקה להנדסת מכונות קיימים שני מסלולי לימודים לתואר שני: עם תזה וללא תזה.

- א. התנאים ההכרחיים לקבלה לשני המסלולים זהים והם:
  - (B.Sc.) בוגרי תואר ראשון
- 1.1. בהנדסת מכונות מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל אשר ממוצע ציוניהם לתואר הוא 80 לפחות ובתנאי שסיימו את לימודיהם בחציון העליון של מחזורם (על פי אישור מדרג רשמי).
- 1.2. בפיסיקה או בהנדסה שלא הנדסת מכונות העומדים בדרישות סעיף 1.1 שלעיל. למתקבלים תקבע תוכנית השלמות מקורסי תואר ראשון של הנדסת מכונות ע"י ועדת הקבלה.
  - 2.1. כל קבלת תלמיד ותנאי הקבלה יידונו לגופו של עניין. חלק מהמועמדים יזומנו לראיון כחלק מתהליך הקבלה.
    - 2. שתי המלצות, מבעלי תואר שלישי (Ph.D.).
- ב. להשלמת לימודי תואר שני בשני המסלולים על התלמיד לצבור סך של **36** נקודות זכות (נק"ז) לפי החלוקה הבאה:
  - 1. עם תזה 24 ב- 8 קורסי לימוד ו- 12 בתזה.
  - ללא תזה 33 ב- 11 קורסי לימוד ו- 3 בפרויקט מחקרי.

٦.

- 1. על כל תלמיד במסלול עם תזה לבחור מנחה עד סוף הסמסטר הראשון של לימודיו. תלמידים שטרם נקבע להם מנחה במועד הייעוץ לסמסטר השני ללימודיו רשאים להמשיך את הלימודים במסלול ללא תזה.
  - 2. מרגע קביעת המנחה ישמש המנחה כיועץ אקדמי של התלמיד.
- 3. הפרויקט המחקרי, לתלמידים הלומדים לתואר שני ללא תזה, יינתן במסגרת קורס שיועבר לפחות פעם בשנתיים.
- 4. על כל תלמיד במסלול עם תזה להגיש הצעת מחקר לתזה עד סוף סמסטר ב' של השנה הראשונה של לימודיו ולהגיש דו"ח התקדמות בסוף כל סמסטר עד להגשת התזה.
  - 5. מעבר ממסלול ללא תזה למסלול עם תזה מחייב קביעת מנחה ואישור ועדת מוסמכים.

6. על כל תלמיד ללמוד מקצועות חובה ומקצועות בחירה.

מסלול לימודים עם תזה

שעות לימוד	נק"ז	שם הקורס	מס' קורס	מקצוע
3	3.0	שיטות אנליטיות בהנדסת מכונות 1	36226091	מקצוע חובה
3	3.0	שיטות נומריות מתקדמות	36226321	מקצוע חובה
3	3.0	שיטות ניסוייות בהנדסת מכונות	36225154	מקצוע חובה
	15.0	5 מקצועות בחירה		מקצוע בחירה
	12.0			תיזה
	36.0			סה"כ

מסלול לימודים ללא תזה

שעות לימוד	נק"ז	שם הקורס	מס' קורס	מקצוע
3	3.0	שיטות אנליטיות בהנדסת מכונות 1	36226091	מקצוע חובה
3	3.0	שיטות נומריות מתקדמות	36226321	מקצוע חובה
3	3.0	שיטות ניסוייות בהנדסת מכונות	36225154	מקצוע חובה
	24.0	8 מקצועות בחירה		מקצוע בחירה
	3.0			פרויקט מחקרי
	36.0			סה"כ

רשימת מקצועות לתואר שני⁽¹⁾

נק"ז	שם המקצוע	מס' מקצוע
3.0	מבוא לתכנות מקבילי	36224494
3.0	בקרה גאומטרית	36225084
3.0	תופעות החזרה של גלי הלם	36225091
3.0	אנליזה ממדית	36225093
3.0	טכנולוגיות מיגון נייד - בליסטיקה סיומית	36225471
3.0	מבוא למכניקת הרצף	36225171
3.0	שינוע פניאומטי של מוצקים	36225211
3.0	מבוא לאסטרונאוטיקה למהנדסים	36225234
3.0	זרימת גזים בלתי תמידית	36225281
3.0	מבוא להדמיית טורבולנציה	36225262
3.0	מבוא לזרימה אטמוספרית למהנדסים	36225292
3.0	זרימה במערכות ביולוגיות	36225301
3.0	בקרה לא ליניארית	36225221
3.0	רובוטים מקבילים	36225273
3.0	מכניקת זורמים לא ניוטוניים	36225311
3.0	תיכון מכונות מדויקות	36225321
3.0	ניתוח תכונות של מוצקים גרגריים	36225331
3.0	אנליזה פונקציונלית	36225341
3.0	אנליזה טנזורית	36225351
3.0	מכניקה של חומרים רכים ורקמות ביולוגיות	36225352
3.0	שיטות ניסוייות בהנדסת מכונות ⁽²⁾	36225154
3.0	מכניקת-מבנה של חומרים ביולוגיים	36225362
3.0	אופטימיזציה בתיכון מבנים	36225371
3.0	מערכות מכטרוניות	32625401
3.0	טכנולוגיות מיגון נייד - בליסטיקה סיומית	36225471
3.0	ניווט ובקרת רובוטים	36225481
3.0	חומרים אנרגטיים, נפיצים	36225491
3.0	תורת פלוקטואציות במדעי ההנדסה ובטבע	36225561
3.0	דינמיקת מבנים מתקדמת	36225591
3.0	נושאים מתקדמים ברובוטיקה	36225641
3.0	מיגון מבנים	36225691

נק"ז	שם המקצוע	מס' מקצוע
3.0	מערכות אקראיות	36225821
3.0	יציבות הידרודינמית	36225841
12.0	עבודת גמר	36226001
3.0	ניטור מבוסס עיבוד רעידות של מערכות מכניות	36226023
3.0	שיטות בינה מלאכותית	36226031
3.0	זרימה דו-פאזית	36226071
3.0	מכניקת גופים לא אלסטיים	36226081
3.0	שיטות אנליטיות בהנדסת מכונות 1 ⁽²⁾	36226091
3.0	זרימה צמיגה	36226111
3.0	שכבות גבול	36226121
3.0	2 אלסטיות	36226131
3.0	מכניקה אנליטית	36226141
3.0	תרמודינמיקה סטטיסטית	36226161
3.0	מגנטו-הידרודינמיקה	36226171
3.0	מעבר חום בהסעה	36226201
3.0	רתיחה ועיבוי	36226211
3.0	בקרה אופטימלית	36226221
3.0	חיכוך ושחיקה של חומרים	36226223
3.0	מעבר חום בהולכה	36226251
3.0	זרימת גז ממשי	36226261
3.0	קרינה תרמית	36226271
3.0	סמינר מסכם בהנדסת מכונות	36226301
3.0	שיטות נומריות מתקדמות ⁽²⁾	36226321
3.0	תורת השיערוך האופטימלי	36226361
3.0	שיטות קירוב בהנדסת מכונות	36226381
3.0	נושאים מתקדמים בתורת השרפה	36226391
3.0	גלי הלם במוצקים	36226411
3.0	מודלים של תופעות מעבר במערכות ביו-רפואיות 2	36226461
3.0	שיטות אנליטיות באנרגיה סולרית	36226471
3.0	זרמים קונבקטיביים עם יישומים בבעיות סביבתיות	36226481
3.0	שיטות מתקדמות באנליזת אלמנט-סופי	36226491
3.0	יציבות מבנים	36226501
3.0	מבוא למכניקת הקוונטים בהנדסה	36226631

נק"ז	שם המקצוע	מס' מקצוע
3.0	שיטות מתמטיות באופטימיזציה	36226632
3.0	שיטת מונטה קרלו	36226701
3.0	ניתוח מערכות תרמיות	36226711
3.0	חיישנים ומפעילים	36226731
3.0	מע' מכטרוניות 1	36226751
3.0	שיערוך אופטימלי בקינמטיקה של גופים קשיחים	36226752
3.0	מכניקת השבירה	36226781
3.0	זרימה טורבולנטית	36226831
3.0	תופעות מעבר בזרימות הנדסיות ובטבע	36226836
3.0	נוירופרוטזות	36226841
3.0	יסודות פיסיקליים של חוזק מוצקים	36226852
3.0	רובוטיקה רכה וביו-היברידית	36226922
3.0	תופעות אלקטרוקינטיות במערכות מיקרו- ננו-זרימה	36226871
3.0	תכונות חומר, כוחות ודינמיקה של תאים ביולוגיים	36226865

⁽¹⁾ לא כול הקורסים ניתנים כל שנה. רשימת הקורסים שיינתנו בשנה הקרובה תפורסם בסמוך לתחילת שנת הלימודים.

^{.(2)} קורס חובה

תוכנית לתואר שני במכטרוניקה

מטרת התוכנית

הנדסת מכטרוניקה הינה תחום הנדסי חדש יחסית, שנועד לענות על הצורך ההולך וגובר באינטגרציה של תחומים הנדסיים שונים. בעיקר, שילוב של הנדסת חשמל ואלקטרוניקה, מחשבים והנדסת מכונות. אינטגרציה זו נחוצה בתכנון וייצור של מערכות מכאניות המשלבות מחשבים ורכיבים אלקטרוניים, כגון: מערכות רובוטיות, מערכות בקרה וניהוג של טילים, מערכות ייצור אוטומאטי ועוד. באופן כללי מערכות כאלה נקראות מערכות משובצות מחשב (Embedded Systems). תוכנית הלימודים לתואר שני בהנדסת מכטרוניקה היא תוכנית בין תחומית, המשלבת כאמור קורסים ממחלקות הנדסה שונות (לרוב, מהנדסת מכונות, מהנדסת חשמל ומחשבים ומהנדסת תעשיה וניהול). מטרת התוכנית היא הקניית כלים לפתרון בעיות הנדסיות בין תחומיות מורכבות. בפרט, הקניית הכלים הנחוצים לצורך ניתוח דינאמי של מערכות מכאניות כבסיס לתכנון ומימוש מערכות בקרה, הבנה מערכתית של מערכות בקרה בחוג סגור ותכנון חוגי בקרה.

תחומי ההתמחות כוללים, מערכות בקרה, רובוטיקה ובקרת רובוטים, בקרה והנחייה של כלי רכב אוטונומיים, בקרת מנועים חשמליים, מערכות ייצור אוטומאטי ועוד.

דרישות קבלה

תנאי הקבלה הינם בהתאם לדרישות עבור לימודי תואר שני (.M.Sc) בפקולטה למדעי ההנדסה של האוניברסיטה. **התוכנית מקנה תואר שני בהנדסת מכטרוניקה**.

הלימודים לקראת תואר שני במכטרוניקה הינם פתוחים בפני בוגרי תואר ראשון בהנדסה, פיזיקה או מדעי המחשב ממוסדות אקדמיים מוכרים בארץ ובעולם. לכל מועמד יקבעו מקצועות השלמה בהתבסס על לימודיו הקודמים. לפי הצורך, מועמדים יזומנו לראיון קבלה. הקבלה הראשונית עבור כל המועמדים היא למסלול הכללי (ללא תיזה). כדי לעבור למסלול המחקרי על הסטודנט למצוא מנחה מתוך הסגל האקדמי הבכיר בפקולטה להנדסה. המנחה ינחה את הסטודנט בביצוע עבודת המחקר לתואר שני.

דרישות לימוד והתמחות

הדרישות מבחינת היקף נקודות הזכות שיש לצבור בכל אחד מהמסלולים תואמות לדרישות המקובלות בפקולטה למדעי ההנדסה, כדלהלן:

א. מסלול כללי (מסלול עם פרויקט גמר, ללא תזה)

לימוד בהיקף 33 נק"ז ופרויקט גמר בהיקף 3 נק"ז סה"כ 36 נק"ז על פי הפירוט הבא:

<u>שם הקורס</u>	<u>נק"ז</u>
קורסי השלמה	ללא נק"ז
קורסי חובה	12.0
קורסי בחירה	21.0
פרויקט גמר	3.0
סה"כ	36.0

ב. מסלול מחקרי (עם תזה)

לימוד בהיקף 24 נק"ז ועבודת תזה בהיקף 12 נק"ז. סה"כ 36 נק"ז על פי הפירוט הבא:

<u>שם הקורס</u>	<u>נק"ז</u> ללע כב"ז
קורסי השלמה קורסי חובה	ללא נק"ז 12.0
יוויס יוובוי קורסי בחירה	12.0
עבודת גמר (תזה)	12.0
סה"כ	36.0

תוכנית הלימודים

א. קורסי השלמה

נק"ז	מספר קורס	שם הקורס
4	362.1.1061	1. סטטיקה
5	362.1.2221	2. דינמיקה
3.5	362.1.3401	3. מערכות ליניאריות
6	362.1.3471	4. מערכות בקרה
3	362.1.5732	5. מבוא לבקרה ליניארית מודרנית
3.5	362.1.4201	6. מיקרו-מחשב במערכות מכאניות
3.5	362.1.4242	7. תכנון ובנייה של מערכות בקרה שימושיות
3	362.1.4231	8. קינמטיקה ודינמיקה של רובוטים

תכנית ההשלמה מיועדת לסטודנטים שהתקבלו במעמד משלים, כלומר שלא עמדו בדרישות הקבלה ונדרשים להשלמות. התוכנית מתבססת על רשימת הקורסים המופיעה מעלה. מטרת תוכנית ההשלמה היא להביא את הסטודנטים המגיעים לתוכנית ממסגרות לימודיות שונות לידי מכנה משותף הדרוש כדי להתחיל את הלימודים בתוכנית. הרשימה כוללת, בין היתר, את הקורסים המרכיבים את המסלול לבקרה ומכטרוניקה בלימודים לקראת תואר ראשון במחלקה להנדסת מכונות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. לכל מועמד תקבע תוכנית השלמה בהתאם לרקע הקודם שלו. קורסי ההשלמה אינם מזכים את הסטודנטים בנק"ז לתואר שני.

ב. קורסי חובה

אשכול 1 – **כללי**

שם הקורס	מספר קורס	נק"ז
1. מערכות מכטרוניות	362.2.5401	3.0
2. שיטות ניסוייות בהנדסת מכונות	362.2.5154	3.0
3. שיטות נומריות מתקדמות	362.2.6321	3.0
4. מכניקה אנליטית	362.2.6141	3.0

אשכול 2 **– בקרה ושערוך**

שם הקורס	מספר קורס	נק"ז
1. בקרה אופטימאלית	362.2.6221	3.0
2. בקרה גיאומטרית	362.2.5084	3.0
3. תורת השיערוך האופטימלי	362.2.6361	3.0
4. שיערוך אופטימלי בקינמטיקה של גופים קשיחים	362.2.6752	3.0

אשכול 3 – **רובוטיקה**

שם הקורס	מספר קורס	נק"ז
1. ניווט ובקרת רובוטים	362.2.5481	3.0
2. נושאים מתקדמים ברובוטיקה	362.2.5641	3.0
3. מערכות רובוטיות נבונות	364.2.1141	3.0
4. רובוטיקה רפואית	367.2.6331	3.0

קורסי החובה מהווים את הליבה של התוכנית. התוכנית כוללת 4 קורסי חובה לפי הפירוט הבא. על הסטודנט לקחת שניים מתוך הקורסים באשכול 1 (אשכול כללי), קורס אחד מתוך אשכול 2 (אשכול בקרה ושערוך), וקורס אחד מתוך אשכול 3 (אשכול רובוטיקה).

לקורסי החובה היעדים הבאים:

- 1. להקנות את הידע הדרוש להבנה של מערכות חוג סגור. מערכת חוג סגור משלבת אלמנטים אלגוריתמיים, מחשוב (על בסיס מיקרו-בקרים), חיישנים ומפעילים. לכך מיועד קורס מספר 1 באשכול 1.
  - 2. להקנות ידע כללי בשיטות מחקר בהנדסה על בסיס עבודה ניסויית ושימוש בכלים נומריים. לכך מיועדים קורס מספר 2 וקורס מספר 3 באשכול 1.
  - 3. להקנות ידע תיאורטי מתקדם בתכנון מערכות שיערוך ובקרה, כאשר התכנון מתבסס על המודל הדינאמי של התהליך שיש לבקר. לכך מיועד אשכול 2 (אשכול בקרה ושערוך).
    - 4. להקנות ידע מתקדם וכלים מתחום הרובוטיקה. לכך מיועד אשכול 3 (אשכול רובוטיקה).

לא כל הקורסים ניתנים כל שנה. רשימת הקורסים שיינתנו בשנה הקרובה תפורסם בסמוך לתחילת שנת הלימודים.

ג. קורסי בחירה

מאגר קורסי הבחירה של התוכנית מתבסס על מגוון הקורסים בפקולטה להנדסה. גישה זו נובעת מהאופי הרב תחומי של התוכנית. כל סטודנט נדרש לקבל אישור מראש התוכנית לקורסי הבחירה שמעוניין לקחת. סטודנטים במסלול עם תיזה נדרשים גם לאישור מנחה. האישור נדרש כדי לוודא התאמה של תוכן הקורס לנושא התוכנית (כלומר, לתחום המכטרוניקה), לידע הקודם של הסטודנט ולתוכנית המחקר שלו. קורסים מתוך אשכולות החובה 2, 3 ו- 4 (בקרה, שערוך ורובוטיקה) שלא נבחרו כקורס חובה, ניתן לקחת כקורס בחירה. במקרה כזה אין צורך באישור מקדים.

יוצגו קורסי בחירה ממחלקות שונות, אשר רלוונטיים למסלול מכטרוניקה.

המחלקה להנדסת חשמל

שם מחלקה	נק"ז	שם קורס	קורס	מספר
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	רשתות עצביות מלאכותיות	361-2-5391	1
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	Advanced Topics in Data Mining	371-2-1731	2
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	Statistical Data Mining for Research Students	371-2-1721	3
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	עיבוד אותות מרחבי	361-2-5711	4
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	עיבוד אותות שמע	361-2-2120	5
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	שיטות אופטימיזציה	361-2-6281	6
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	זיהוי צורות	361-2-5321	7
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	רשתות ניורונים לזיהוי צורות	361-2-5651	8
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	אשכול ולמידה ממוחשבת	361-2-5691	9
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	למידה עמוקה ושימושיה לעיבוד וניתוח תמונות	361-2-1120	10
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	למידה עמוקה בביולוגיה חישובית	361-2-1160	11
ביה"ס להנדסת חשמל ומחשבים	3	שיערוך לינארי במערכות דינמיות	361-2-5641	12

המחלקה להנדסת תעשייה וניהול

שם מחלקה	נק"ז	שם קורס	קורס	מספר
הנדסת תעשייה וניהול	3	ביוכניקה תעסוקתית וארגונומיה	364-2-1041	1
הנדסת תעשייה וניהול	3	סטטיסטיקה רב משתנית	364-2-1121	2
הנדסת תעשייה וניהול	3	מערכות לומדות וכריית נתונים	364-2-1651	3
הנדסת תעשייה וניהול	3	ממשקי אדם – רובוט	364-2-1691	4
הנדסת תעשייה וניהול	3	אינטליגנציה מלאכותית	364-2-1771	5
הנדסת תעשייה וניהול	3	קבלת החלטות במערכות טכנולוגיות מתקדמות	364-2-1971	6
הנדסת תעשייה וניהול	3	נושאים נבחרים בסטטיסטיקה	364-2-5091	7
הנדסת תעשייה וניהול	3	שיטות מחקר אמפירי	364-2-5281	8
הנדסת תעשייה וניהול	3	מערכות אוטומציה נבונות	364-2-5421	9
הנדסת תעשייה וניהול	3	תהליכים סטוכסטיים	364-2-5431	10
הנדסת תעשייה וניהול	3	מערכות אדם מכונה	364-2-6341	11
הנדסת תעשייה וניהול	3	אינטליגנציה חישובית	364-2-1901	12
הנדסת תעשייה וניהול	3	נושאים נבחרים במערכות לומדות	364-2-6951	13

המחלקה להנדסה ביורפואית

שם מחלקה	נק"ז	שם קורס	קורס	מספר
מדעי הרפואה	3	רשתות ניורונים: זיכרון, למידה וקידוד עצבי	470-2-8008	1
הנדסה ביורפואית	3	היבטים התנהגותיים ופיזיולוגיים של התנועה	367-2-5341	2
הנדסה ביורפואית	3	חישה ותפישה של מגע	367-2-5741	3
הנדסה ביורפואית	3	רובוטיקה רפואית	367-2-6331	4

המחלקה להנדסת מכונות

שם מחלקה	נק"ז	שם קורס	קורס	מספר
הנדסת מכונות	3	ניווט ובקרת רובוטים	362-2-5481	1
הנדסת מכונות	3	מכניקה אנליטית	362-2-6141	2
הנדסת מכונות	3	בקרה אופטימלית	362-2-6221	3
הנדסת מכונות	3	תורת השיערוך האופטימלי	362-2-6361	4
הנדסת מכונות	3	שיערוך אופטימלי בקינמטיקה של גופים קשיחים	362-2-6752	5
הנדסת מכונות	3	עיבוד מידע במערכות אוטונומיות	362-2-6867	6